

№ 24 (590) 16 червня 2011 року

ПРОФСПІЛКОВІ

www.psv.org.ua

всеукраїнська профспілкова щотижнева газета

ВІСТІ

ОФІЦІЙНО

**КАБМІН ЗНОВУ
ПРОШТОВХУЄ
НОВУ СТАРУ
ПЕНСІЙНУ
РЕФОРМУ**

**НЕ ДАМО МВФ
ЗАРОБЛЯТИ НА
ЗНЕДОЛЕНИХ
ПЕНСІОНЕРАХ!**

4

ЕПІЦЕНТР

ПРОКУРОРСЬКИЙ НАСТУП

**ЯКЩО ВРЕШТІ-РЕШТ З'ЯСУЄТЬСЯ, ЩО МАЙНО ФПУ НЕ Є ДЕРЖАВНИМ,
А ПРО ЦЕ СВІДЧАТЬ ЧИСЛЕННІ ЕКСПЕРТИЗИ, ПРОКУРОРІВ
ДОВЕДЕТЬСЯ ПРИТЯГУВАТИ ЗА ПОСАДОВИЙ ЗЛОЧИН**

3

Не забудьте передплатити «ПВ» на II півріччя!

ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА ЦЕНТРАЛЬНИХ ПРОФСПІЛКОВИХ ВИДАнь НА II ПІВРІЧЧЯ 2011 РОКУ

Як і раніше, видання широко висвітлюють діяльність Федерації профспілок України, галузевих і регіональних профспілок із захисту прав та інтересів трудящих. На шпальтах видань завжди – журналістські розслідування, дискусії, аналітика, соціальний захист, юридичні консультації, міжнародні новини, культура і спорт, конкурси й розваги.

Вартість передплати газети «Профспілкові вісті»: на півроку – 74,22 грн, 3 місяці – 37,11 грн, місяць – 12,37 грн (передплатний індекс – 22152), журналу «Бібліотечка голови профспілкового комітету»: на півроку – 32,82 грн, 3 місяці – 16,41 грн, 1 місяць – 5,47 грн (передплатний індекс – 22909).

Передплатити видання можна в будь-якому поштовому відділенні України за «Каталогом видань України», або скориставшись послугою «Передплата ON-LINE» на корпоративному сайті ДП «Преса» www.presa.ua.

ВНУТРІШНЄ ЖИТТЯ

ЦІЛЬОВІ ПРОГРАМИ: ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ

Управління в життя програмних резолюцій VI з'їзду Федерації профспілок України і звітування за результатами виконаної роботи – таке головне питання обговорювалося на по-неділковий апаратний нараді за участі керівників департаментів ФПУ.

РУКА НА ПУЛЬСІ

Наразі підготовлено план-графік заходів реалізації цільових програм, що визначають основні напрями діяльності ФПУ. Серед них – «Гідна праця – основа соціального добробуту та економічного прогресу», «Про підвищення ефективності соціального діалогу», «Гарантовані трудові права – основа соціальної стабільності», «Професійні спілки – за розвиток соціальної держави в Україні», «Право на організацію – передумова надійного захисту працівників», «Молодь – надійна опора профспілок», «За якісне та доступне громадське обслуговування» тощо. Робота вже закипіла, тож тепер у «Внутрішньому житті» ми інформуватимемо про виконання цільових програм «із паперу – в життя».

НА МІЖНАРОДНІЙ АРЕНІ

Останні тижні були насичені для ФПУ заходами європейського та світового масштабу. Зокрема, українська делегація на чолі з Головою ФПУ Василем Хара взяла активну участь у 100-му засіданні ювілейної 100-ї Міжнародної конференції праці, а делегація спілчан на чолі із

заступником Голови ФПУ Юрієм Куликом – у з'їзді Центральної організації фінських профспілок. Варто наголосити, що у зв'язку з грубим втручанням органів прокуратури у її статутну діяльність, ФПУ звернулося до Міжнародної конфедерації профспілок та Загальної конфедерації профспілок із проханням надати солідарну підтримку та закликаючи вищих посадових осіб України зупинити протиправну кампанію проти ФПУ та її членських організацій, не допустити подальшого порушення їх прав, забезпечити безумовне дотримання законів і ратифікованих Україною конвенцій МОП щодо невтручання в статутну діяльність профспілок.

БІДНІСТЬ БУДЕ ПОДОЛАНО?

Наразі з'явилися надії отримати ствердну відповідь на це запитання, адже ФПУ узгодила Проект подолання бідності в Україні. Цю подію можна без перебільшення назвати знаковою, оскільки представлений на узгодження документ врахував близько 70% пропозицій Федерації профспілок та Спільного представницького органу. (Детальніше читайте на стор. 3)

ОЛЕНА ОВЕРЧУК, «ПВ»

ОГОЛОШЕННЯ

УВАГА!

Підприємство «Профінформ» пропонує всім членським організаціям Федерації профспілок України замовити додатково такі брошури:
1. «Матеріали VI З'їзду Федерації професійних спілок України». Орієнтовна вартість 25–30 грн за примірник.
2. «Статут Федерації професійних спілок України». Орієнтовна вартість 10–15 грн за примірник.
3. «Цільові програми з реалізації Програмних резолюцій VI З'їзду ФПУ». Орієнтовна вартість 20–25 грн за примірник.
Вартість одного примірника вказана максимальною. Залежно від обсягу замовлення, а точніше – від накладу, буде встановлено більш точну вартість брошур. Але її коригуван-

ня можливе тільки у бік зменшення вартості.
Додатковий наклад брошур можна замовити до 1 серпня 2011 року за адресою: 01012, м. Київ, майдан Незалежності, 2, підприємство «Профінформ» ФПУ або за факсом: (044) 496-41-07. Телефон для довідок: (044) 496-41-06, e-mail: profvist@ukr.net.

«ПРОФІНФОРМ» ФПУ

КОНФЕРЕНЦІЯ МОП

«Виклики, які стоять перед нами сьогодні, безумовно, набагато складніші, ніж все, з чим нам доводилося стикатися раніше. Головний із них – це створення майбутнього, в якому основне місце посидатиме забезпечення усіх працюючих гідною працею. В іншому разі ера соціальної справедливості, про яку говорив Генеральний директор Міжнародного бюро праці Хуан Сомавія в доповіді, залишиться недосяжним ідеалом», – заявив 9 червня ц. р. Голова ФПУ Василь Хара, виступаючи на сесійному засіданні ювілейної 100-ї Міжнародної конференції праці.

ВАСИЛЬ ХАРА: «УКРАЇНА РОЗРОБЛЯЄ «ДОРОЖНЮ КАРТУ» РЕФОРМ У СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ»

Цього року Міжнародна конференція праці присвячена обговоренню проблем, пов'язаних із сьогоденнішими і майбутніми викликами у сфері праці, у тому числі рекордно високим рівнем безробіття; необхідністю охолоплення системою соціального захисту усього населення; справедливого ставлення до працівників на робочих місцях, забезпечення основних трудових прав мільйонів домашніх працівників, серед яких більшість становлять жінки.

Голова ФПУ наголосив: «Зростання нерівності у всьому світі призводить до того, що не проходить і дня, щоб обурені працівники не виходили на вулиці своїх міст, протестуючи проти влади і капіталу. Все це змушує визнати, що робота МБП та країн-членів є недостатньо ефективною.

У розпал кризи 2009 року високопоставлені політики Євросоюзу, та й усього світу, впевнено констатували кінець ери нерівності й стверджували, що світ стане іншим. Однак ми бачимо: як тільки наслідки кри-

зи вдалося пом'якшити – все повернулося на свої місця. Звичне ведення бізнесу, продовження несправедливого розподілу результатів суспільної праці, надексплуатація працівників, зниження їхнього соціального захисту», – наголосив Василь Хара.

Голова ФПУ закликав МОП активніше протистояти неоліберальній ідеології, яка принесла спустошливі наслідки для людини праці, а також не миритися з вимогами МВФ, які зводяться до скорочення соціальних витрат і не сприяють досягненню соціальної справедливості. У зв'язку з цим він запропонував нинішній ювілейній конференції вжити конкретних заходів для скорочення постійно зростаючого розриву в доходах і соціального виміру реформ, що проводяться на вимогу Міжнародного валютного фонду.

Говорячи про Україну, Василь Хара зазначив, що «нинішнє керівництво України поставило дуже амбітні завдання в економіці та соціальній політиці на найближчі десять років. Президент України Віктор Янукович запропонував нові

стратегічні орієнтири формування соціальної політики у Програмі економічних реформ на 2010–2014 роки. Вперше за роки незалежності Уряд України розробляє «дорожню карту» реформ у соціальній сфері.

На жаль, через проблеми в економіці і фінансовій системі, величезні зовнішні борги, залишені попередньою владою, соціальна політика в Україні, як зазначив Голова ФПУ, поки що слабо інтегрована в загальну стратегію соціально-економічних перетворень. Діяльність держави у соціальній сфері має переважно «пожежний» характер. Це дає змогу розглядати її як повноцінну політику, націлену на створення умов для гідного й довгострокового збільшення доходів.

Лідер ФПУ наголосив, що підвищення рівня життя людей, зниження масштабів бідності та забезпечення соціальної стабільності в Україні можливі лише в результаті проведення цілісної державної політики і комплексного регулювання соціальної сфери на основі ефективного соціального діалогу. Такий діалог нині форму-

“
Діяльність держави у соціальній сфері має переважно «пожежний» характер.

ється в Україні, і ФПУ сподівається на його підтримку з боку МОП.

Також на конференції Василь Хара мав низку зустрічей з представниками Міжнародної конфедерації вільних профспілок, Загальноєвропейської регіональної ради, Загальної конфедерації профспілок, міжнародних профцентрів, під час яких обговорювалися питання розвитку двосторонніх зв'язків. Окрім того, Голова ФПУ зустрівся з виконавчим директором МБП Гасем Райдером і обговорив з ним можливі шляхи щодо консолідації профспілкового руху України, посилення співпраці з МОП.

МЕДІА-ЦЕНТР ФПУ

МІЖНАРОДНИЙ РЕЗОНАНС

Відповідаючи на звернення ФПУ, Міжнародна конфедерація профспілок направила листи Президенту В. Януковичу, Прем'єр-міністру М. Азарову та Генпрокурору В. Пшонці із закликом забезпечити повагу до міжнародних прав і стандартів, Конституції і національного законодавства України і вжити необхідних заходів задля припинення нападів на ФПУ та втручання державних чиновників у внутрішні справи профспілок.

**Президенту України
Віктору Януковичу
Київ, Україна**

Брюссель, 14 червня 2011 року

ШАНОВНИЙ ПАНЕ ПРЕЗИДЕНТЕ!

Наша членська організація – Федерація профспілок України поінформувала нас про зростання тиску на неї та її членські організації з боку певних людей, у тому числі державних органів та посадових осіб. Останнім часом зростає кількість випадків прямого втручання урядових структур та вищих державних чиновників у статутну діяльність профспілок. Крім того, ми були дуже здивовані, коли довідалися, що Генеральна прокуратура України намагається втрутитися безпосередньо в процес прийняття рішень у ФПУ та в роботу її статутних органів, указуючи, які питання повинні, а які – не повинні бути на порядку денному Президії ФПУ, вимагаючи надання різних документів у нерезальні строки та викликаючи обрані керівників ФПУ на допити без достатніх підстав, таким чином порушуючи Конституцію та закони України.

Така дії органів прокуратури є прямим втручанням у статутну діяльність ФПУ та є порушенням Конвенції МОП № 87 і 98, які ратифікувала Україна. Ми закликаємо Вас забезпечити повагу до міжнародних прав і стандартів, Конституції і національного законодавства України та вжити необхідних заходів із тим, щоб зупинити згадані нападки та втручання державних чиновників у внутрішні справи профспілок і попередити виникнення подібних ситуацій у майбутньому. Ми хочемо повідомити Вам, пане Президент, що в співпраці з МОП ми готові підтримати будь-яку скаргу, яку наша членська організація вирішить направити в Комітет зі свободи асоціації, якщо у Вашій країні буде продовжуватися порушення прав профспілок. З повагою,

**ШАРОН БАРРОУ,
ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР МКП**

Також на адресу Президента України надійшов лист-звернення від **Загальної конфедерації трудівників Португалії** за особистим підписом Грасьете Круз – секретаря з міжнародних питань. У ньому членські організації та робітники Португалії закликають «стерміново вжити всіх необхідних заходів для припинення антипрофспілкових дій та атак на ФПУ, а також не допустити подальшого порушення прав профспілок в Україні».

АКЦЕНТ

ПРО НАЙБОЛЮЧІШЕ

Виклики до Генпрокуратури, відкриття кримінальних справ фактично паралізували роботу санаторно-курортних комплексів. А це ставить під загрозу зрив оздоровче літо–2011. Тож найболючішим у цій історії є те, що страждає від усього, що відбувається, простий людина, який потребує відпочинку та оздоровлення. У свою чергу, в областях і регіонах України триває

безпрецедентна за масштабами кампанія адміністративного тиску та дискредитації ФПУ та її членських організацій: продовжуються масові виклики профспілкових лідерів до правоохоронних органів, висуваються неправомірні вимоги надання колегіальних рішень профспілкових органів, і за цими діями навіть не приховується кінцева мета – відібрати майно профспілок.

ЕПІЦЕНТР

У ВІДСІЧ ПРОКУРОРСЬКОМУ НАСТУПУ

Останнім часом проти ФПУ розгорнута масштабна акція з боку органів прокуратури щодо належності профспілкового майна до державної власності. І річ тут не у самих фактах масових звернень, адже ФПУ не раз виступала за врегулювання майнових суперечок за круглим столом з документами. Непокоїть сам підхід Генеральної прокуратури України до вирішення майнових прав профспілок у дусі часів більшовизму – оголосити все майно профспілок державною власністю.

ЯК ЦЕ БУЛО

Звинувачення посадових осіб органів прокуратури обґрунтовуються такими тезами: майно, що перебуває у володінні ФПУ, було передане профспілкам державою у 1960 році; за радянських часів майно перебувало у «відданні» профспілок, що не можна трактувати як право власності.

Фактична сторона полягає у тому, що перші державні акти про передачу майна українським профспілкам були видані в 1919–1921 роках. Слід наголосити, що майно передавалося безплатно у виключне володіння без права його вилучення навіть у військовий час. Із 1937 року профспілки повністю перейшли на самофінансування, а відокремлені від держави майнові права профспілок введені 1958 року. На законодавчому рівні право власності профспілок уперше було визначено Основами цивільного законодавства Союзу РСР та союзних республік, прийнятими 8 грудня 1961 року, та Цивільним кодексом УРСР, введеним у дію з 1 січня 1964 року. Право власності профспілкових організацій надалі було закріплено Конституціями СРСР 1977 року та УРСР 1978 року (стаття 10), Законом СРСР «Про громадські

об'єднання» від 9 жовтня 1990 року та Законом СРСР «Про професійні спілки, права і гарантії їхньої діяльності» від 10 грудня 1990 року.

Постановою Ради Міністрів УРСР від 17 квітня 1956 року «Про поліпшення роботи санаторіїв і будинків відпочинку» на виконання аналогічної постанови Ради Міністрів Союзу РСР від 20 березня 1956 року за згодою профспілок усі діючі санаторно-курортні заклади, які належали профспілкам, а також ті, що перебували на стадії будівництва, були вилучені у профспілок і передані Міністерству охорони здоров'я України. Але, у зв'язку з тим, що державні органи не змогли забезпечити належний рівень управління і розвитку санаторно-курортної справи, постановою Ради Міністрів УРСР від 23 квітня 1960 року санаторно-курортні заклади були передані, тобто повернуті, у віддання Українській республіканській раді

профспілок, правонаступницею якої є Федерація незалежних профспілок України (нині Федерація професійних спілок України).

Таким чином, у колишньому СРСР було законодавчо закріплено право профспілок на майно та грошові кошти, і радянська держава не ставила під сумнів майнові права профспілок та не накладала жодних обмежень щодо прав володіння, користування та розпорядження ним. А діючи тоді документи не передбачали будь-яких прав держави щодо профспілкового майна чи обмеження для профспілок у розпорядженні ним включно до здачі в оренду, ліквідації, перефільовання, передачі та реалізації.

У ЗАКОННІ ПЛОЩИНІ

Правовий зміст терміна «віддання», який вживався в СРСР та УРСР під час передачі підприємств, установ, організацій (а не майна) як профспілкам, так і державі, не мав прямого юридичного визначення у законодавстві. Волночас відповідно до Конституції УРСР редакції 1937 року цей термін означав управління підприємствами, установами, організаціями з усіма правами, притаманними власнику, без будь-яких

обмежень. Держмайна також перебувало у відданні відповідних органів державної влади. Тож якщо «віддання» – не власність, то, виходить, не було також і державної власності?

Таким чином, передання об'єктів господарювання з їх нерухомим майном, штатами, фондами тощо безплатно у «віддання» Українській республіканській раді профспілок фактично означало передання профспілкам прав засновника і власника їх майна, що відповідало нормам цивільного законодавства, чинного на момент передання.

ФПУ як правонаступник Укрпрофради є законним власником і користується правами власника відповідно до Конституції та законодавства України. Законність набуття Федерацією профспілок України права власності на майнові об'єкти підтверджується висновками Головного науково-експертного управління Верховної Ради України, Інституту держави і права ім. Корецького НАН України, Національної юридичної академії ім. Ярослава Мудрого тощо. Крім того, правомірність створення акціонерних товариств ФПУ підтвержена рішеннями та постановами вищих судових органів України.

10
«профспілково-курортних» справ

порушила Генеральна прокуратура.

У грудні 2010 року Кабмін вніс до Верховної Ради проект закону «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи». Це відбулося з порушенням п. 6.3 Генеральної угоди, яким передбачено проведення соціального діалогу під час розроблення проектів законів у сфері соціальних відносин для узгодження позицій сторін, які уклали цю угоду. Відповідного соціального діалогу проведено не було.

ПРО УРЯДОВІ ПРОПОЗИЦІЇ З РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

АНТИСОЦІАЛЬНИЙ КУРС

З ініціативи ФПУ відбулося широке обговорення законопроекту в профспілкових організаціях, трудових колективах. Проект розглянуто на засіданні Спільного представницького органу всеукраїнських профспілок та профоб'єднань, Національної тристоронньої соціально-економічної ради при Президенті України, на всеукраїнських зборах представників профспілкових організацій.

На жодному із заходів цей законопроект не дістав підтримки, оскільки більшість його положень погіршують умови пенсійного забезпечення громадян, що суперечить статті 22 Конституції України. Зокрема, порушують пенсійні права пропозиції щодо:

- підвищення пенсійного віку для жінок до 60 років та за спеціальними законодавчими актами для чоловіків до 62 років;

- збільшення тривалості страхового стажу з 20 років у жінок і 25 років у чоловіків до 30 і 35 років відповідно, необхідних для призначення пенсії за віком у мінімальному розмірі;
- застосування під час призначення пенсії показника середньої заробітної плати в Україні за три календарні роки, які передують року звернення за призначенням пенсії;

- проведення перерахунку пенсій працюючим пенсіонерам лише з урахуванням стажу роботи після призначення пенсії і середньої заробітної плати в Україні, яка враховувалась при призначенні чи при попередньому перерахунку пенсії тощо.

У разі прийняття запропонованих змін розміри новопризначених пенсій бу-

дуть значно нижчими порівняно з тим, якби вони призначалися за чинними нормами, а розміри раніше призначених – «заморожені». Проектом не вирішуються питання фінансової стабільності бюджету Пенсійного фонду.

Профспілкoвa сторона висловила категоричні заперечення щодо цього законопроекту та звернулася до Кабінету Міністрів з проханням відкликати документ та доопрацювати його з урахуванням пропозицій профспілок.

ФПУ ПРОТИ

У ході громадського обговорення законопроекту, яке проходило у регіонах країни з кінця грудня 2010 року, учасники виступали проти його прийняття у запропонованій редакції.

16 лютого 2011 року відбулися парламентські слухання на тему: «Стан проведення пенсійної реформи та шляхи її вдосконалення», у яких взяли участь понад 100 представників профспілкових організацій. За результатами розгляду прийнято Рекомендації парламентських слухань, у яких враховано майже всі пропозиції Федерації профспілок України. Переважна більшість учас-

Понад 70 млрд гривень

додаткових пенсійних внесків дозволить залучити впровадження низки заходів, запропонованих профспілками у сфері легалізації і підвищення заробітної плати.

ників висловила думку, що проект має бути відкликаний Урядом з Верховної Ради і суттєво доопрацьований з урахуванням зауважень і пропозицій, висловлених у ході обговорення.

Президією ФПУ 17 лютого 2011 року схвалено Звернення до Кабінету Міністрів України щодо необхідності відкликання законопроекту та організації роботи з проведення пенсійної реформи, метою якої було б вирішення нагальних проблем пенсійної системи.

2 березня 2011 року ФПУ провела пікетування Комітету у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів Верховної Ради України під час розгляду на засіданні Комітету проекту закону України «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи».

Необхідно зазначити, що профільні комітети Верховної Ради України (у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів; з питань соціальної політики та праці) висловились за неприйнятність внесеного законопроекту та запропонували повернути його на доопрацювання.

11 березня 2011 року було внесено ультиматум професійним спілком Міжнародному валютному фонду у зв'язку з його антисоціальною діяльністю в Україні.

Задля привернення уваги до ситуації, яка склалася під час обговорення проекту щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи, ФПУ звернулася до Президента Віктора Януковича з проханням доручити Кабінету Міністрів України відкликати цей проект, провести діалог із соціальними партнерами, як передбачено нормами Генеральної угоди, доопрацювати з ураху-

ЗМІНИ, АЛЕ НЕЗНАЧНІ

У новій редакції закону пропонується:

- закон увести в дію з 1 вересня, а не з 1 лютого 2011 року;

- обмежити максимальний розмір пенсії 10 розмірами прожиткового мінімуму для осіб, що втратили працездатність (а не 12 прожитковими мінімумами, як це передбачалося раніше), з поширенням цього обмеження на пенсіонерів, яким пенсія призначена до набрання законом чинності;

- тимчасово, до 1 січня 2015 року, надати можливість добровільного виходу на пенсію непрацюючим жінкам при досягненні 55 років, але із значним зниженням розміру пенсії;
- здійснювати виплату одноразової допомоги працівникам бюджетної сфери (освіти, культури, охорони здоров'я та соціального захисту) при виході на пенсію в розмірі 10 призначених їм пенсій за рахунок коштів Державного бюджету та ін.

На жаль, більшість положень доопрацьованого законопроекту залишилися без змін. Як і раніше, передбачається підвищити пенсійний вік, збільшити тривалість страхового стажу для призначення пенсії за віком у мінімальному розмірі, застосовувати для призначення пенсії розмір середньої заробітної плати в Україні за три календарні роки, що передують року звернення за призначенням пенсії, проводити перерахунок пенсії працюючим пенсіонерам лише із середньої заробітної плати, з якої призначено (перераховано) пенсію, тощо.

І ЦЕ НОВА РЕДАКЦІЯ?

31 травня ц. р. Кабінет Міністрів України на заміну проекту закону України «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи» від 13.12.2010 вніс дещо доопрацьований законопроект, що, як і в попередній редакції, не був погоджений із профспілковою стороною.

Як і раніше, законопроект не усуває існуючі проблеми в пенсійній системі, не сприяє наповненню бюджету Пенсійного фонду України, а суттєво погіршує умови пенсійного забезпечення та значно знижує розмір пенсій, які призначатимуться надалі.

Членські організації ФПУ взяли активну участь в обговоренні законопроекту під час проведення його другого етапу. Проте аналіз звернень регіональних членських організацій ФПУ засвідчив, що під час проведення таких зустрічей нічого не змінилося.

Враховуючи те, що при доопрацьованні законопроекту не враховані основні пропозиції профспілок, проігноровано звернення громадян та інших громадських організацій, не враховано Рекомендації парламентських слухань від 16 лютого 2011 року, ФПУ звернулася 3 червня до Президента України, зазначивши, що для забезпечення соціальної стабільності в країні, справедливості в системі пенсійного забезпечення необхідно взяти під особистий контроль дотримання конституційних гарантій громадян при проведенні пенсійної реформи та не допустити прийняття законопроекту «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи» у внесеній редакції, а також зобов'язати Уряд доопрацювати проект разом із сторонами соціального діалогу з урахуванням внесених зауважень та пропозицій. Відповідне звернення надіслано також Прем'єр-міністру України Миколі Азарову.

Питання щодо законодавчих пропозицій Уряду з проведення пенсійної реформи було розглянуто на засіданні СПО 6 червня ц. р., де ухвалено Заяву про неприйнятність внесеного законопроекту, яку також направлено Президенту та Верховній Раді.

ФПУ і надалі займатиме позицію щодо недопущення прийняття змін до законодавчих актів, спрямованих на погіршення умов пенсійного забезпечення та зниження розміру пенсій, і наполягатиме на проведенні діалогу з соціальними партнерами про подальше здійснення пенсійної реформи.

ВОЛОДИМИР МАКСИМЧУК,
ЗАВДУВАЧ ВІДДІЛУ
ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
АПАРАТУ ФПУ

ФПУ: ВЧОРА, СЬОГОДНІ, ЗАВТРА

Забезпечення єдності, солідарності, організації та фінансове зміцнення профспілок і посилення на цій основі захисту інтересів членів профспілок – найголовніші завдання ФПУ. Тож іще у квітні минулого року Рада Федерації прийняла постанову щодо реалізації цих завдань, а Президія і керівництву ФПУ було доручено здійснити низку відповідних заходів. Що нині зроблено – у нашому матеріалі.

ЗАКОНОДАВЧИ ЗМІНИ

Прийняття законів, постанов, рішень Уряду та інших органів влади з питань трудових відносин з урахуванням думки профспілок достатньо врегульовано чинним законодавством України. Так, залучення професійних спілок до формування державної політики в соціально-економічній та трудовій сферах передбачено ст. 21 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», а Законом «Про Кабінет Міністрів України» передбачено механізм реалізації зазначених повноважень.

Участь профспілок та їх об'єднань у прийнятті рішень передбачена також Генеральною угодою на 2010–2012 роки.

Соціальний діалог відбувається й при поданні на запит Верховної Ради України висновків та пропозицій до законопроектів, внесених нардепами України.

Кримінальна відповідальність за перешкоджання законній діяльності професійних спілок встановлена ст. 70 Кримінального кодексу України.

Щодо адміністративної відповідальності, то ФПУ ініціювала пропозицію про доповнення Кодексу України про адміністративні правопорушення ст. 186-7 щодо встановлення відповідальності за порушення законодавства про професійні спілки.

За активної участі Федерації в Законі «Про соціальний діалог в Укра-

ні», який набув чинності у січні цього року, визначено критерії репрезентативності для суб'єктів профспілкової сторони та сторони роботодавців.

Упродовж останніх років ФПУ неодноразово зверталася до влади з приводу необхідності приведення законодавства України у відповідність до норм Конвенції МОП № 87 про асоціації і захист права на організацію з метою усунення перешкоди для ефективної діяльності профспілок та їх організацій усіх рівнів. Вносилися пропозиції щодо спрощення процедури реєстрації профспілкових організацій, подання звітності до фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, до податкових органів тощо. На жаль, ініціатива була відхилена ВРУ.

Однак ФПУ звернулася до Прем'єр-міністра України Миколи Азарова з проханням дати доручення виконавчій владі розглянути пропозиції та за її участю вжити заходів для

вирішення порушених питань. І вже у жовтні минулого року було досягнуто домовленостей щодо необхідності законодавчого врегулювання питань податкової та фінансової звітності тощо. Нині відповідний законопроект перебуває на стадії розроблення.

З метою повної реалізації ст. 44 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» ФПУ розроблено проект закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України», який внесено до ВРУ Головою ФПУ Василям Хара. У цьому законопроекті пропонується, зокрема, включити до витрат підприємств відрахування первинним профспілковим організаціям на культурно-масову, фізкультурну та оздоровчу роботу в розмірах, передбачених колективними договорами та угодами.

На етапах підготовки законопроекту «Про внесення змін до Закону України «Про колективні договори і угоди» та проекту Трудового кодексу України ФПУ неодноразово вносила пропозицію щодо законодавчого врегулювання проблеми поширення умов колективного договору лише на членів профспілки. Проте представники Уряду та роботодавців не підтримали її. Компромісом між соціальними партнерами у проекті Трудового кодексу України, підготовленому до другого читання, передбачено, що дія колективного договору поширюється на всіх працівників юридичної особи та працівників фізичної

ЗУСТРІЧІ З МОЖНОВЛАДЦЯМИ

У лютому ц. р. ФПУ звернулася до Прем'єр-міністра України Миколи Азарова щодо проведення щомісячних зустрічей міністрів із галузевими профспілками та регулярних зустрічей керівників СПО профспілок та організацій роботодавців з Прем'єр-міністром України. Це звернення дістало підтримку, однак у зв'язку з реформуванням системи органів виконавчої влади проведення заходів відкладено.

Регулярними наразі стали зустрічі керівників галузевих профспілок із профільними міністрами. З метою забезпечення постійної взаємодії профспілок з органами влади у ході проведення системних соціально-економічних реформ, визначення спільних заходів у процесі реалізації Програми економічних реформ «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава» Голову ФПУ Василя Хара включено до складу Комітету з економічних реформ.

особи – роботодавця, окремі його норми можуть поширюватися на інших осіб, визначених колективним договором.

ПРОФСПІЛКОВЕ НАВЧАННЯ

Питання підвищення якості та ефективності профспілкового навчання розглядалися на засіданні минулорічної Науково-методичної ради ФПУ, а у вересні того ж року було прийнято постанову Президії ФПУ «Про підсумки навчання профспілкових працівників та активістів у 2009–2010 навчальному році та завдання на 2010–2011 навчальний рік», якою передбачено вжиття заходів щодо поліпшен-

ня навчання керівників профспілкових органів усіх рівнів. Також проведено науково-практичну конференцію «Профспілковий рух: досягнення та проблеми», навчальні семінари-тренінги для керівників членських організацій профспілок, підготовлено збірник матеріалів з досвіду роботи профспілок.

Президія ФПУ у вересні минулого року затвердила Положення про консультативну раду при Голові ФПУ. Під час підготовки та проведення VI з'їзду ФПУ проводилися консультації з найважливіших питань із членами ради, вони залучалися до роботи робочих груп та комісій із підготовки основних документів з'їзду.

“

У II кварталі цього року передбачено проведення консультацій з Кабінетом щодо зустрічі представників влади з керівництвом ФПУ та її членських організацій для обговорення, розроблення й узгодження підходів щодо проведення системних соціально-економічних реформ у країні.

ПРОТИДІЯ НЕЗАКОННИМ НАПАДАМ НА ФПУ

З метою оперативного реагування на незаконні напади на ФПУ, її членські організації, для захисту законних прав та недопущення грубого втручання у внутрішню статутну діяльність Федерація неодноразово зверталася до Президента, Кабінету, Ради національної безпеки і оборони, СВУ, ГПУ, ВСУ, Мін'юсту та ін. Це дало певні позитивні результати. Зокрема, порушено кримінальну справу за фактом подання О. Щуриком до суду сфальсифікованих документів; деяких суддів, які приймали до розгляду справи проти ФПУ та її членських організацій, звільнено за порушення присяги, а окремих – притягнуто до дисциплінарної відповідальності; за результатами проведення службових перевірок низку працівників правоохоронних органів також притягнуто до дисциплінарної відповідальності (Житомирська, Львівська області); на цей час органи МВС України в Чернігівській, Рівненській, Житомирській та Львівській областях проводять досудове слідство в кримінальних справах, які порушено за фактами несанкціонованого захоплення сторонніми особами приміщень профспілок тощо.

СЕРБІЯ

СТРАЙК ЗБРОЯРІВ

Робітники сербського оборонного підприємства «Застава озброєння» на чолі з профспілкою, які два тижні тому захопили склад з амуніцією на знак протесту проти невиконання керівництвом соціальних зобов'язань, 6 червня виїхали на мітинг у Крагуївці (Центральна Сербія), обіцяючи провести демонстрації

в Белграді, повідомляє сербський телеканал Б92. У мітингу взяли участь понад тисячу осіб. Протестувальники вимагають від уряду та керівництва вирішити численні проблеми фабрики, зокрема виплатити заборговану з квітня заробітну плату і забезпечити експорт продукції. Сьогодні робота фабрики повністю зупинилася. Протестувальники погрожують: якщо діалог не розпочнеться найближчими днями, вони властують акцією вже в Белграді. Кілька днів тому уряд намагався домовитися з профспілками, але переговори завершилися нічим.

ДОВІДКА

Підприємство «Застава озброєння» – найстаріший збройний завод у Сербії, заснований у 1853 році.

КАНАДА

ПОШТОВИКИ ПРОТЕСТУЮТЬ

Монреаль став другим містом, що приєдналося до ротацийного страйку поштовиків у Канаді, протестуючи проти скорочення кількості працівників національної пошти Canada Post.

Страйк розпочався в місті Вінніпегу, де пікет тривав 24 години. Наступним став Монреаль. Представники профспілки не повідомляють, в яких містах надалі відбуватимуться акції протесту, проте в канадських ЗМІ йдеться про те, що наступний – Гамільтон (Онтаріо). Профспілка занепокоєна станом безпеки на робочих місцях. Як заявляють її представники, кількість травм,

отриманих поштовими працівниками на робочих місцях, зросла на 15% порівняно зі стрімким зменшенням обсягів послуг. Профспілка поштових працівників, що об'єднує близько 50 тис. членів, вимагає від уряду встановити чотирирічний термін контракту, а також збільшити розмір зарплати в середньому на 3% зі збереженням лікарняних та пенсійних виплат.

ФІНЛЯНДІЯ

«МОЯ РОБОТА – РІВНІ ПРАВА»

6-8 червня 2011 року в місті Тампере відбувся 18-й з'їзд Центральної організації фінських профспілок (ЦОФП). У з'їзді взяли участь понад 800 делегатів і 30 зарубіжних гостей. Серед них – делегация ФПУ на чолі з першим заступником Голови ФПУ Юрієм Куликом.

Програмний документ з'їзду ЦОФП під назвою «Моя робота – рівні права» є політичною програмою організації, що містить засади гідної зайнятості та стратегії її досягнення. «Нам потрібно більше робочих місць кращої якості, щоб кожна людина мала роботу. Кожен, хто її втратить, повинен мати доступ або до зайнятості із субсидуванням заробітної плати, або професійної підготовки, або освітніх програм.

Усім випускникам шкіл слід надати право гарантованого доступу до подальшої освіти. Трудящі повинні мати гарантовані можливості для підтримання та підвищення своєї кваліфікації на всіх етапах професійного розвитку», – зазначив у своєму виступі президент ЦОФП Лаурі Лілі.

**ДЕПАРТАМЕНТ
МІЖНАРОДНОЇ РОБОТИ
ФПУ**

ЖЕНЕВА

Британська профспілка Unite та Рада профспілок робітників-металістів Японії (IMF-JC) налагодять співробітництво в сфері захисту інтересів робітників японських компаній. На останньому засіданні виконкому МФМ профспілка Unite та IMF-JC обговорили можливість підтримки робітників японських компаній.

HONDA ЗМІЦНЮВАТИМЕ ПРОФСПІЛКУ

Підприємства японських автовиробників є в більшості країн світу, Honda, Nissan і Toyota широко представлені у Великобританії. Ці підприємства є економічно вигідними, оскільки забезпечують зайнятість, промисловий розвиток та обмін технологіями. Результатом зустрічі стали плани щодо зміцнення співробітництва між японською та британською сторонами. Обговорення відбувалося на тлі нещодавнього провалу спроби відмовити у визнанні профспілки Unite на заводі Honda в Свіндоні. Unite має згоду

про визнання Honda Великобританія, підписану в 2002 році секцією AEEU профспілки Amicus (нині – Unite). Центральна арбітражна рада Великобританії, яка приймає рішення з питань про визнання профспілок у країні, відкинула відмову визнавати Unite. Хоча профспілка й скасувала спробу відмовити у визнанні, обидві сторони обговорили шляхи спільної підтримки японських та британських профспілок у тому, щоб не допускати подібних дій у майбутньому. Було прийнято рішення про низку термінових та довготривалих заходів із налагодження комунікацій, враховуючи призначення контактних осіб у кожній організації для збору потрібної інформації.

Під час дискусії помічник генерального секретаря профспілки Unite Тоні Берк зазначив, що Великобританія потребує підтримки японських колеги профспілок, щоб посилити їхню роботу на підприємствах японських компаній. Вони прагнуть створити потужний союз, який принесе користь обом сторонам, зокрема в ситуації, що склалася на Honda в Свіндоні. Виконавчий директор МФМ Роб Джонстон наголосив на тому, що фунда-

ментальний принцип угоди – це визнання профспілки. Керівництво Honda має дотримуватися цього принципу і чітко заявити про визнання Unite. Крім Unite й IMF-JC обговорили Nissan і Toyota. У вересні 2012 року Nissan проведе глобальний спільний семінар, до участі в якому запрошено й Unite. Президент IMF-JC і Конфедерації профспілок авторобітників Японії Коїхіро Нішіхара зазначив, що IMF-JC готовий до всебічної підтримки Unite в роботі в підприємствах японських компаній, у тому числі на заводі Honda в Свіндоні.

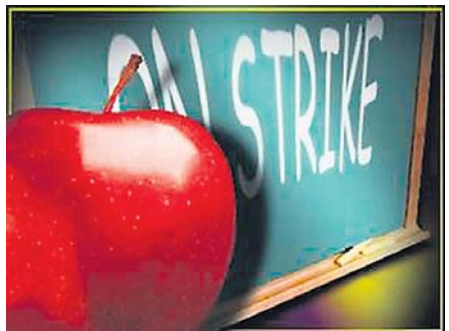
ГОНДУРАС

ПОВЕРНЕННЯ ДО ДІАЛОГУ

Уряд Гондурасу і вчителі відновили діалог для вирішення спору, що минулого місяця став причиною кризи в системі освіти.

За словами президента коледжу вчителів Гондурасу Джоеля Альмендареса, представники профспілок очікують остаточного вирішення питань, представлених секретарю з планування та зовнішнього співробітництва Артуро Корралесу. Учителі здійснили спробу досягти згоди з президентом Порфіріо Лобо, який наразі переймається питаннями зовнішньої політики і не звертає уваги на кризу в освіті. Педагоги вимагають виплати заборгованості із зарплати понад 6 тис. учителів, скасування боргів

Національного інституту вчителів держави, поваги до статусу вчителя. За словами Едгардо Касаньї, президента професійної спілки викладачів коледжу, консенсус із владою практично відсутній, як і діалог, сповнений недомовок, протиріч та недовіри. Альмендарес, до речі, вказав, що в країні існує право на страйк, проте влада нав'язала регулюючий закон, відомий як надзвичайний декрет, в якому Рада міністрів визнає протести незаконними. Однак Орlando Mexia,

віце-президент Професійної асоціації педагогів Гондурасу, заповнив, що вони не відмовляться від права страйкувати, якщо під час діалогу не буде досягнуто домовленостей. Серед вимог учителів –

повернення до роботи усунених колег, які брали участь у протестах у лютому-квітні цього року.

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА
ТЕТЯНА РУБАН, «ПВ»

ПЕРЕВІРЕНО НА СОБІ

Ще два-три десятиліття тому традиція Заходу жити в борг була нам абсолютно незрозумілою, та сьогодні ми настільки звикли до кредитів, що, здається, навіть криза нас нічого не навчила. Ми знову готові потрапити на гачок до тих, хто пропонує нам великі гроші.

ДАРМОВИЙ СИР ЧИ ФІНАНСОВА ПАСТКА?

Прихід на український фінансовий ринок великої кількості банків несподівано відкрив нам незанятий до того, а тому й привабливий, на перший погляд, світ кредитів. Хочеш уже сьогодні холодильник, телефон, квартиру, а чи й просто туфлі – будь ласка! Навіть відвідати салон краси чи поїхати у відпустку за кордон тепер можна в борг. Зростаючий попит купувати те, на що раніше доводилося відкладати не одну заробітну плату, породив й абсолютного нового виду фінансового шахрайства.

НЕПРИРОДНО НИЗЬКІ ВІДСОТКИ

Одночасно з легальною і прозорою діяльністю банків на кредитному ринку з'явилися й дивні фінансові угруповання. Їх промисливіста реклама з перших шпальт газет закликає прийти та позичити гроші на будь-що, без довідки про доходи, без поручителів. Оформити документи та видати готівку (окремі сміливіцї пропонують аж до півмільйона гривень!) обіцяють за 20 хвилин, адже від клієнта вимагаються лише два документи – паспорт та ідентифікаційний код. Неприродно низькі відсотки (1–1,7% річних, а то і взагалі нульові!) не насторожують бажуючих отримати такий кредит і, порівняно з набагато вищими банківськими відсотками, остаточно схиляють потенційних клієнтів на свій бік.

Невже дійсно так легко стати багатієм? Спробувати дармового щастя вирі-

шую на власному досвіді і для розвідки йду позичити в кілька таких спілок гроші будімо на купівлю житла. І ось тобі справжнє диво! В першій же організації мені, клієнту, який представив тільки паспорт і код, обіцяють на додачу до квартири ще й побутову техніку чи евроремонт!

Пропозиції наступних таких кредиторів різнилися мало. Було й те, що беззастережно їх об'єднувало, – договір про видачу кредиту вам ніколи не дадуть із собою додому, аби ви могли його ретельно вивчити. Зробити з нього ксерокопію – також табу. Я скористалася хитрощами. Окремі надто вже суперечливі пункти зачитувала вголос ніби для обговорення з працівником спілки, а диктофон в кишені все фіксував...

ІМОВІРНА РОЗПЛАТА ЗА ЛЕГКОВАЖНІСТЬ

Більшість організацій, що надають таку фінансову послугу, не беруть плату за оформлення кредиту, але, певна річ, вам необхідно бути її членом. А це робиться уже не за «спасибі». Вступний внесок може коливатися від символічної 1 грн до більших сум. Не варто забувати, що у вас можуть відразу попросити і вступний, і пайовий, і перший накопичувальний внески. Розмір кожного в се-

3–5%

від суми бажаного кредиту –

вступний внесок у спілку.

редньому коливається в межах 3–5% від суми кредиту. Спочатку здається, що це мізерна сума, але якщо ви берете кредит, наприклад, на 20 тис. у. о.? Та хто думає про кілька сотень доларів, коли вам обіцяють дати кілька тисяч! І люди платять.

При детальному вивченні питання виявилось, що повернення вступного внеску, зазвичай, не передбачене, а пайовий у разі виходу з цієї фінансової організації можна повернути лише теоретично. На цілком законних підставах вам можуть і відмовити в цьому. Та все це відбуватиметься, якщо ви раптом відмовитесь від кредиту. А що ж робити, коли твердо вирішили його отримати?

ПОЧИНАЄМО НАКОПИЧУВАТИ...

Схеми діяльності подібних організацій надалі передбачають найцікавіший період – накопичення коштів. Аби не вдаватися у тонкощі фінансових операцій, поясню на прикладі. 1 травня ви уклали договір на суму 20 тис. у. о. Із цього ж таки місяця, за угодою, навіть ще не отримавши грошей(!), починаєте сплачувати щомісячні внески, очікуючи своєї черги на видачу омріяного кредиту. У перші місяці рекомендують сплачувати більші суми, ніж вам призначили для щомісячних внесків, щоб організація побачила, який ви замойний і дисциплінований платник. Тоді спеціальна комісія (складається вона, зазвичай, тільки з представників спілки) щомісяця визначає переможця і йому дають обіцяні гроші. Всі інші претенденти й

ДЕ ШУКАТИ ПРАВДИ?

Звертатися до правоохоронців зі скаргами на таких фінансових шахраїв сенсу немає. Вас же не побили і не пограбували, а гроші ви віддали добровільно. А новоспечені «кредитодавці» не шкодують грошей на гарних юристів, тому знайти таку зачіпку в договорах, що стала б приводом до порушення кримінальної справи, неможливо.

надалі платять, терпляче очікуючи на своє щастя. На запитання, чому комісія проводить розподіл за відсутності самих претендентів на кредит, відповіли винахідливо: аби людей не відривати від справ, бо це ж в офіс фірми у Києві (Львові, Вінниці, Донецьку та ін.) їхати треба.

Вас переконаватимуть, що грошей чекати доведеться шонайдовше 2–6 місяців, але остаточний термін, коли ви їх маєте отримати, ніде в договорах не вказується; мовляв, вірте нам, справно платіть щомісячні внески, і все у вас буде добре. Ще й статистику зі стелі наводять, що «в нас більш як півроку ніхто ще кредиту не чекав». На прохання внести остаточну дату отримання коштів у договір відмовляють, мотивуючи різними, іноді навіть кумедними з юридичної точки зору причинами: адміністрація наша в іншому

місті, тому ми не можемо договір змінювати...
А СИДОРЕНКО – КРАЩИЙ ЗА ВАС!
У договорах спілок із клієнтами є ще така цікава деталь: інформація про те, хто скільки коштів накопив і кому першому випаде щасливий лотерейний квиток у вигляді кредиту, є конфіденційною й іншим клієнтам не розголошується. Тобто ви, аби потрапити в число платоспроможних членів спілки, сплатили в травні 500 грн, у червні 1000 грн, у липні аж 2000 грн і щиро вірите, що довели свою фінансову стабільність і надійність керівництву спілки. А вам кажуть, що якийсь клієнт Сидоренко чи Матвійчук сплатив цього місяця на 10 грн більше, тому кредит отримує він. І нічого ви не доведете і не перевірите –

ОТРИМАННЯ КРЕДИТУ, ЯКИЙ УЖЕ ВИЙШОВ БОКОМ

інформація ж конфіденційна! Через місяць вам можуть сказати те саме, і через рік теж... Виходити з фінорганізації? Можна. Але тут уже штрафні санкції передбачені: чималий відсоток сплачених вами коштів залишається шахраям як компенсація за те, що ви людям голову морочили. Тут і про сплачені раніше вступні та пайові внески згадає – їх точно не повернуть. Тому, зваживши всі «за» і «проти», з думками, що гірше вже не буде, і далі справно щомісяця сплачуєте внески і чекаєте, коли ж удача повернеться до вас потрібним боком.

Повернутися вона може хіба що після того, і це в кращому разі, коли ви накопичите на рахунок близько 50% тієї суми, яку хотіли взяти на початку. Ще краще, як порадили в одній кредитній організації, сплатили її одразу. Все ніби просто і логічно, але хіба кредити потрібні тим, хто може взяти і враз викласти з гаманця 10 тис. доларів? Громадянам із середнім рівнем статків (а саме вони становлять основну частку бажуючих скористатися послугами фінансових «лібералів») владається ще років за 10–15. Вам ще потрібна квартира, яку хотіли купити і вже, може, й підшукали це в травні 10 років тому? А вона вже втричі подорожчала. То як, брати ще один кредит? У кого цього разу?

ІННА ПІЛЮК, ЛУЦЬК

ДОСЛІДЖЕННЯ «ПВ»

ЖЕК ЧИ ОСББ? В ОЧІКУВА

РАЙСА ЧИРВА,
«ПВ»

Про необхідність реформування житлово-комунальної сфери говорять давно, багато і... дарма. На тлі катастрофічного зношення житлового фонду і непомірної плати за комунальні послуги такі розмови виглядають суцільним знущенням. Законодавчої бази, аби змінити нинішній стан справ у житлово-комунальній сфері, або немає, або вона існує тільки на папері. Людей стільки разів дурили й ошукували, що вони панічно бояться ставити підпис під будь-яким папірцем, який їм підсовує держава. Сьогодні вона підкидає ідею про створення ОСББ – об'єднання співвласників багатоквартирних будинків.

АЛЬТЕРНАТИВИ НЕМАЄ...

Після чергового підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги нас вкотре намагаються переконати у реальній соборності економічно обґрунтованих тарифів. Люди не вірять у що казку, але що далі робити – не знають. Схоже, не відають, як діяти далі, і у верхніх ешелонах влади. Президент Віктор Янукович укотре дорікнув Кабміну, що час навести лад у сфері житлово-комунального господарства. Чиновники мають зрозуміти, що нового підвищення тарифів за наявності досить низької якості послуг кияни не витримують. Отже, як альтернативу бездіяльним

ЖЕКам згори пропонують оголосити добровільно-примусовий перехід на нові умови обслуговування будинків – створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків. Щось на кшталт колективізації за радянських часів. Кажуть, що є кілька таких структур і вони успішно працюють. Однак про масову ОСББізацію говорити зарано. Бо у новій справі не все так просто й гладко, як на папері. Позитивні приклади діяльності ОСББ – це зазвичай ознака нових будинків, у яких мешкає абсолютно інший контингент – люди, які придбали житло за дуже великі гроші, позичені, як правило, у банках під шалені відсотки. Тож вони добре затамили: аби не втратити те, у що вони вклали

свої кошти, їм треба самим дбати про наведення ладу у своєму будинку. Йдеться про так звані елітні будинки, мешканці яких дотримуються європейських норм і правил співіснування. Вони не пустять до свого будинку нетверезого сантехніка з ЖЕКу. Інший менталітет. У цьому випадку можна говорити про високу самоорганізацію співвласників. Іншим громадянам доводиться вести війну з ЖЕКами. Поки شی виграють останні.

ЯКЩО ЗАВТРА – ВІЙНА

Колишній міністр з питань ЖКГ Олексій Кучеренко в одному з недавніх інтерв'ю порадиш мешкан-

цям оголосити або батальну, або бодай мініатюрну війну своїм ЖЕКам. Себто для початку відмовитись від послуг, які їм не влаштовують. Або вимусити їх так, щоб вони, зрештою, надавали ці послуги не просто якісно, а на належному рівні. І не зайве запитати в експлуатаційників, чому на благоустрій території закладаються справді шалені гроші, а поняття про той самий благоустрій у мешканців і тих, хто має про них дбати, абсолютно полярні.

Тож якщо й справді пофантазувати на тему війни чи бойкоту житлово-експлуатаційним

конторам, які претензії їм можна пред'явити? Тарифи за короткий час зросли практично втричі, а чи змінилася якість обслуговування? Чи відчув пересічний мешканець бодай якісь позитивні зміни? Зміни є, хоч до позитиву їх можна віднести хіба що з іронією: пацюки, які часом перебігають дорогу до під'їзду, стали ще жирнішими. Ім байдуже, що за прибирання прибудинкових територій у комірному передбачена чверть квартирної плати. Цікаво, до якої території комунальники відносять підвальні приміщення, з яких іде такий сморід, що літні люди втрачають свідомість.

Про опалення у зимовий період уже говорили тисячу разів. Байка про те, що мешканці мають сплачувати за помірно теплої батареї як за холодної воду, залишається казочкою. Бо ніхто й ніколи не фіксував температурний режим тих батареї. А спеціаліст із ЖЕКу, який має забезпечувати теплою, без жодних зусиль переконає вас, що саме таку температуру і мають тримати батареї. Ще й аргументує свою правоту тим, що циркуляція тепла починається не з першого, а з останнього поверху. Або навпаки.

З поставанням гарячої води теж не складається. Попри обіцянки надавати її регулярно, гарячою вона

стає лише після 7-ї ранку. Відтак ті, хто збирається на роботу раніше, мусять чистити зуби холодною, або робити це ввечера.

Перебої з водопостачанням, не тільки гарячим, – звична річ для багатьох мікрорайонів. То профілактика, то аварійні роботи, то ще якісь незрозумілі причини. З'ясувати їх у диспетчера в телефонному режимі практично неможливо. Номер, як правило, фіксує режим «абонент зайнятий». Слід гадати, що після двох-трьох дзвінків розлючених мешканців диспетчер просто кладе слухавку на стіл.

АЛЛО, ДИСПЕТЧЕР!

Виклик спеціаліста з ЖЕКу – це справжня епопея. Бо зранку в них – виробнича нарада, а до вечора слосар чи електрик уже просто не в змозі дістатися порога квартири, господар якої змарнував свій робочий день в очікуванні допомоги. Якщо ж раптом вам пощастить, і фахівець владнає ваші комунальні проблеми, це влетить у добру копійчку. І це тільки за послуги. Бо заміна всіляких трубок, шайб чи гвинтиків – то, як виявилось, проблема самих мешканців. Буквально все треба діставати власним коштом. Перевірити, які

11 144 ОСББ існувало в Україні на 1 серпня 2010 р., або 14% від загальної кількості багатоквартирних будинків. До 2014 року, за прогнозами урядовців, у країні буде створено 45 тис. ОСББ, а в 2015-му вони існуватимуть поряд із ЖЕКами в пропорції 50:50.

ДОВІДКА «ПВ»

ОСББ створюється як юридична особа відповідно до закону, має печатку зі своїм найменуванням, інші необхідні реквізити, а також розрахункові рахунки в банку, є неприбутковою організацією і не має на меті одержання прибутку для його розподілу між членами ОСББ. Об'єднання може здійснювати господарську діяльність для забезпечення власних потреб безпосередньо або шляхом укладення договорів із фізичними чи юридичними особами. ОСББ відповідає за своїми зобов'язаннями коштами і власним майном, від свого імені набуває майнових і немайнових прав та обов'язків, виступає позивачем та відповідачем у суді.

ННІ ЖИТЛОВОЇ РЕФОРМИ

матеріальні блага має надавати ЖЕК, надзвичайно важко. Або й просто неможливо.

Що сьогодні відбувається в житлово-комунальному господарстві, куди витрачаються гроші людей, мало хто розуміє. Уряд говорить про неминучу реформу ЖКГ, але як конкретно вона допоможе кожному мешканцю – теж невідомо. Українці втомилися від бездіяльності ЖЕКів, їхнє роздрядування скоро дістанеться межі. Якщо ж врахувати, що з кожним роком бездіяльності наш житловий фонд зношується до критичної межі, нас чекають уже не проблеми, а катастрофи – з понівеченими водопровідними мережами, старими ліфтами, облупленими стінами і степами коридорів. Отоді не виключено, що мешканці зважаться на рукопашні стосунки з житлово-експлуатаційними конторами. Або ж все-таки через безвихідь погодяться на створення ОСББ.

ОСББ – ПАНАЦЕЯ...

ОСББ може бути створене в будинку будь-якої форми власності. Його членами, відповідно, можуть бути всі, хто купив або приватизував кварти-

“

Людям треба відверто сказати, як буде насправді. Тоді значна частина населення розраховуватиме, в тому числі, й на власні сили, а комусь допомагатиме держава. Але буде хоча б єдиний механізм. Сьогодні механізму цього немає, як і нової законотворчої бази про ОСББ, і механізму вирішення болочих питань. Найголовніше – держава чітко не зафіксувала своїх зобов'язань щодо капітального ремонту. Бо якщо перед таким будинком постане серйозне завдання – капітальний ремонт та інвестиція на рівні мільйона гривень (а кожен старий будинок сьогодні потребує в середньому від одного до трьох мільйонів), то ці ОСББ, я переконаний, уже не в змозі будуть вирішити проблему. У законодавстві не закладено відповіді на запитання: що робити, коли мешканці не цілого будинку, а тільки частини його готові вкладати гроші?

ОЛЕКСІЙ КУЧЕРЕНКО,
ЕКС-МІНІСТР ЖКГ

ру чи нежиле приміщення в будинку. Механізм є досить простим: скликаються установчі збори, які не менш ніж двома третинами голосів створюють об'єднання. Після затвердження статуту ОСББ проводиться його державна реєстрація як фізичної особи.

Ті, хто ризикнув господарювати по-новому, констатують переваги такої форми. Найперше – прозорість і контроль. Співвласники самостійно формують штатний роз-

пис, бюджет, визначають суми на утримання будинку, на власний розсуд обирають постачальників послуг на вивезення сміття, прибирання території тощо. Мешканці справді починають економити. До того ж, з'являється можливість заробляти власні кошти. ОСББ від оренди підвалів, службових квартир, магазинів у будинках отримує гроші і розпоряджається ними за спільної згоди мешканців. Відчутно зростає відповідальність мешкан-

ців, адже тепер не можна поскаржитися на сантехніка з ЖЕКу, тільки на самих себе. Зацікавлені власники ефективніше управляють будинком, бо витрачають власні кошти на власний комфорт.

Тепер про проблеми. Найбільша – війна за територію. Отримати на баланс і прибудинкову територію, і службові приміщення, і навіть територію підв'язки будинку надзвичайно складно. Тож гарантії, що на місці зведеного спільними зусиллями дитячого

майданчика завтра не побудують паркінг, жодної. Нині ж ОСББ працюють у неврегульованому юридичному полі.

Голова правління ОСББ «Академічна оселя» Вячеслав Петров зауважує, що законодавство ніяк не сприяє нормальній життєдіяльності об'єднання. «Створення ОСББ у старих будинках – це «мишоловка», – зауважує голова правління. – Законодавство штовхає нас у ще більшу залежність».

...ЧИ ГОЛОВНИЙ БІЛЬ?

Збиткові, неефективні ЖЕКи замінити на самодостатні ОСББ розчерком пера неможливо. Самого бажання замало. І найбільша проблема – низька свідомість людей. Є під'їзди, де мешканці підтримують зразковий порядок і на сходах, і в ліфті, і в тому ж таки підвальному приміщенні. У вестибюлі навіть квіти в вагонах, і ніхто їх не зриває, бо так заведено: не тільки квартира, а весь будинок – власність кожного. Та й біля під'їзду з ранньої весни до пізньої осені квітнуть клумби. Отже, є талановитий організатор, який зібрав на добру справу чи не десяток мешканців. А якщо поміркувати: біля скількох будинків

є квітники? Питання риторичне. Та де набрати ініціативних людей, які мають розглядати в парламенті? Чи не тому, що аббревіатура ОСББ – туманна й невизначена, а відсоток таких об'єднань надто малий?

Чому лякає людей новий Житловий кодекс, який мають розглядати в парламенті? Чи не тому, що аббревіатура ОСББ – туманна й невизначена, а відсоток таких об'єднань надто малий?

Зрештою, справа не в наявності юридичного факту створення в окремому будинку відповідного об'єднання, а в подальшій здатності керівного складу цього утворення і самих мешканців до ефектively діяльності, проведених тих чи інших заходів з упорядкування будинку, інженерних мереж тощо.

Чимало експертів теж не радять зопалу вступати в нові об'єднання, бо держава після цього їм уже нічим не допоможе. Адже легко змінити вивіску з «Житлово-експлуатаційна контора» на «Об'єднання співвласників багатоквартирного будинку», та це аж ніяк не схоже на реформу. Тож обирати слід самим мешканцям, чітко зваживши всі «за» і «проти». Бо очікувана панacea від житлово-комунальних проблем може обернутися нестерпним головним болем.

ДОРОГУ ВІДКРИТО!

У МІЖНАРОДНОМУ КОНТЕКСТІ

В основі гендерної політики в Україні – загальноприйнятні міжнародні норми, зафіксовані в низці документів.

Це – Загальна декларація прав людини; Конвенції ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Міжнародний Пакт про громадянські та політичні права; Конвенція МОП № 156 про рівне ставлення й рівні можливості для трудящих чоловіків і жінок; рекомендації Ради Європи; підсумковий документ Четвертої всесвітньої конференції ООН зі становища жінок «Пекінська платформа дій» (Пекін, 1995); резолюція Генеральної Асамблеї ООН № 1325 «Жінки, мир та безпека» тощо.

Україна подбала про належне законодавче забезпечення у сфері надання рівних прав та можливостей для жінок і чоловіків. Однак на практиці жінки лишаються набагато враз-

ливішою частиною соціуму, ніж чоловіки, зазнають різних форм дискримінації, гендерної нерівності, аж до насильства в сім'ї, що є одним із найсерйозніших аспектів гендерної політики. Можливо, тут, попри тривалу історію вітчизняного жіночого руху і наявність у нас численних жіночих організацій, все ж відчувається брак національного досвіду щодо запровадження системної гендерно-чутливої політики. Тож Україна долучилася до реалізації проекту технічної допомоги Євросоюзу-Міжнародного бюро праці (ЄС-МБП) «Рівність жінок і чоловіків у світі праці». Серед основних національних партнерів проекту – урядові установи та соціальні партнери: профспілки й роботодавці.

УКРАЇНСЬКА «ГОЙДАЛКА»

А СТАТИСТИКА – СУМНА

До реального гендерного балансу Україні ще далеко. Одна з наших найскладніших економічних проблем – фемінізація... бідності.

Все, як завжди, впирається у хитрий розрахунок, що тягне за собою аморальність: жінки – небажана робоча сила, бо роботодавці не хочуть обтяжувати себе більшими, порівняно з чоловіками, витратами на забезпечення соціальних гарантій. Але за такого стану, коли й чоловіки масово втрачають роботу, жінка не в змозі виконувати навіть ті функції, котрі нав'язує їй гендерний дисбаланс, тобто спокійно народжувати й виховувати дітей. Це майже патова ситуація.

Як дослідила член координаційної ради Громадянського парламенту жінок України, докторант Міжрегіональної академії управління персоналом Тетяна

Кремешна, в усіх галузях професійної діяльності жінки одержують 70% заробітної плати чоловіків за рівноцінну роботу. У сфері підприємництва доступ жінки до фінансових та матеріальних ресурсів суттєво обмежений через нерівні стартові умови («не жіночого розуму справа»). Кричуще низьким є й рівень представництва жінок в органах державного управління. Нарешті, як зазначає Т. Кремешна, економічні та соціальні негаразди особливо болісно вдарили по молодих жінках, що наочно виявляються у трудовій сфері: їх удвічі більше, ніж молодих чоловіків, займають малокваліфікованою працею, хоча за рівнем освіти жінки – попереду.

НЕПРОСТА МОДНА ТЕМА

ЩО ТАКЕ ГЕНДЕР І ЯК З НИМ «ЗМАГАТИСЯ»

Гендер – це соціокультурна категорія та колективне розуміння, що йдеться про стать людини не в сексуальному, а у суспільному виявленні. Біологічні розбіжності обох статей стають лише компонентами підходу до соціальної та культурної диференціації.

Фемінізація армії та міліції, як і фемінізація суспільного життя, є історичною законною мірністю. Це процес встановлення втраченої за довгі часи історичної справедливості, введення жінок у сферу соціально, де є місце всім.

*К. Левченко,
О. Мартиненко,
доктори
юридичних наук*

УЖЕ НЕ БАРБИ, ТА ЦЕ НЕ РІВНЯ

Відтак гендерна рівність – для нас узагалі практично новація: якщо у будь-якій ділянці, сфері, секторі чи на ниві якоїсь діяльності жінка демонструє більше необхідних якостей та характеристик, ніж чоловік, слід віддати перевагу жінці – як більш цінному для суспільства працівникові на цьому конкретному місці.

Звісно, Україна має національні документи за забезпечення гендерної рівності. Це передусім – Конституція, що гарантує чоловікам і жінкам рівні можливості; укази президентів, постанови Кабінету Міністрів, розпорядження прем'єрів, зрештою, закони України – «Про попередження насильства в сім'ї» (2001 р.) і «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» (2005 р.).

Але всі ці документи – не більше, ніж адекватна реакція держави на не

Попри ніжне жіноче ім'я, наша країна – чоловіча. Причому традиційно. За часів козаччини вважалося непристойним виказувати любов, прихильність до жінки, тим більше – слухняність. Це, мовляв, «не по-чоловічому». І сьогодні в душах та головах чоловіків генетично «виправдано» та аксіоматично вкоренилося переконання, що сфера великої політики (міцно пов'язана з промислово-бізнесовими угрупованнями) – не жіноча справа. І сфера «великої економіки». І взагалі будь-яке керівне крісло. І будь-яке посада, якщо на неї претендує також і чоловік. Відверто кажучи, чоловіки не люблять і побоюються сильних розумних жінок. Тому плацдармом останніх із давніх часів лишається хата – чи не єдине місце, де мужчина ще якось годен «виявити слабкість» і дослухатися до розумних жіночих порад.

На жаль, це теж традиційно: український чоловічий психотип слабшає, потребує захисту, часто «він» психологічно залежний, легко переходить до неформальних, тобто майже родинних, стосунків у ділових колах. У цьому плані «чоловіча країна» стає дедалі більш

«жіночною», адже переживається в своєму державницькому поступі на кшталт жінки: не стратегічно, а тактично. Хоча, справді: трансформація, революційний розвиток – справа чоловіків. Жінка продуктивніша там, де треба виявити стійкість, вижити, пристосуватись. Несприятливі фактори, спровоковані як середовищем, так і соціумом (приміром, безробіття), вона переносить легше. А назагал, її нервова організація більш тонка, водночас жінка більш раціонально та ефективно використовує динаміку емоцій; вона інтуїтивний і непоганий психолог, а відтак – за однакових стартових умов (розум, освіта тощо) успішніша за чоловіка стосовно досягнення і найвищого ступеня соціалізації. Щоправда, – теоретично. Бо «не пуцають».

вельми комфортний для неї процес усвідомлення себе та своєї відкритості у глобальному світі, котрий тисне своїми принципами та перевагами. Аджке згадані державницькі приписи фактично віддано на відкуп суспільству, і немає цілісної, добре структурованої, послідовної, а головне – ідеологічно забезпеченої політики усвідомленої фемінізації.

Невизначеність примушує одних гадати, що йдеться виключно про жінок та їхню якнайповнішу соціалізацію, інших – що це коли на всіх рівнях і всіх роботах жінок та чоловіків порівну, третім – що хлопчиків слід виховувати «мужчинами», а дівчаток – майбутніми матерями. Дехто взагалі переконаний, що гендерна рівність – це однакова міра відповідальності батька й матері за виховання дитини.

Звідси випливає об'єктивний та незаперечний висновок про те, що національні гендерні дослідження вже заслужили на те, аби перетворитися на важливу наукову дисципліну, пояснити незрозуміле й забезпечити реальне просування держави шляхом гендерної рівності.

*СТОРИНКУ ПІДГОТУВАЛА
ТЕТЯНА МОРГУН, «ПВ»*

«Ваша майбутня дитина народиться без вушок і пальчиків, тож краще зробити аборт...» – такий вирок лікаря-гінеколога, підтверджений УЗД, став останньою краплею терпіння для ВІЛ-позитивної мешканки Київщини Віри. Тоді жінка зрозуміла – за свою кровинку треба боротися навіть із тими, хто начебто мав би підтримати і допомогти. Нині маленькій Настусі 6 років, вона цілком здорова і готується піти до першого класу. А її ж могло й не бути на цьому світі...

“

Майже третину ВІЛ-інфікованих осіб в Україні становлять молоді люди віком до 30 років. За статистичними даними, близько половини (44%) осіб, які живуть із ВІЛ/СНІД, – жінки репродуктивного віку (15–49 років).

МЕДИКИ ЗАКЛИКАЮТЬ УБИВАТИ

ЖОРСТОКА РЕАЛЬНОСТЬ

Клятва Гіппократа не передбачає, що пацієнт повинен володіти певним статусом – чи то соціальним, чи то ВІЛ-негативним, однак у нашому реальному світі, якщо у вас немає документів, прописки, або ви інфікована людина, а тим більше не маєте коштів – зась вам до державних закладів охорони здоров'я. Про проблеми доступності медичних послуг для вагітних ВІЛ-позитивних, бездомних жінок ішлося під час нещодавньої пресконференції за участі лідерів громадських організацій, медиків та жінок цих категорій.

На переконання представників громадських організацій, працювати з ВІЛ-інфікованими вагітними вміють далеко не всі українські лікарі. За їхніми дослідженнями, кожному четверту серед таких жінок відмовляються ставити на облік у жіночих консультаціях і робити необхідні під час вагітності діагностику, обстеження тощо. Тож активісти вже підготували відкритий лист-звернення до міністра охорони здоров'я щодо додаткових заходів із забезпечення доступу до медичних послуг

для вразливих груп населення, а також проситимуть дозволу вчити медиків толерантності. Однак наразі ситуація в країні щодо цього є невтішною.

ЖИТТЯ НАВЧИЛО БОРОТИСЯ

Про ці та інші проблеми пані Віра знає не з розповідей, а з власного тяжкого досвіду, завдяки якому вона сьогодні виховує дочечку. У жіночій консультації їй відмовляли, а в пологовому будинку навіть торкнутися гидували. «Коли я перебувала на збереженні в лікарні, то постійно контролювала процес – усі ін'єкції мені робили лише після того, як я прочитаю, що це і навіщо, а ліки відкривали лише за моєї присутності, щоб я бачила, що мені колють і які пігулки я приймаю, – із жахом згадує пані Віра. – Я боялася не безпідставно! Як я могла бути спокійною, коли з перших хвилин мого відвідування лікаря мене вмовляли позбутися дитини і розповідали нісенітницю про її майбутні вади? Не підтримали мене лікарі й безпосередньо під час пологів – народжувала сама... А лікар у той час одягала на себе «обмундирвання»: дві пари рукавичок, маски, шапочки тощо. Я розумію, що є певні норми і правила, однак я не знала, що фактично під час пологів фактично лише підхоплює дитину, щоб та не впала...»

Почувши історію цієї жінки, представники охорони здоров'я почали ак-

З ВІДКРИТОГО ЛИСТА-ЗВЕРНЕННЯ ДО МІНІСТРА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ О. АНИЩЕНКА:

«...Незважаючи на проголошені Конституцією України принципи, система охорони здоров'я не завжди забезпечує рівний доступ населення до якісних медичних послуг. Поряд із матеріальними та структурними чинниками нерівності у доступі до медичних потреб різних груп населення, що проявляється в недбалому ставленні до пацієнтів. Від цього особливо страждають ВІЛ-позитивні жінки, наркозалежні жінки та вуличні дітчата, найбільш уразливу категорію серед них становлять вагітні... Відтак, з метою забезпечення рівного й справедливого доступу всіх громадян до медичних послуг належної якості, профілактики передачі ВІЛ від матері до дитини просимо Вас звернути увагу та сприяти у впровадженні таких ініціатив:

- здійснити підготовку та підвищити кваліфікацію медичних працівників із залученням працівників громадських організацій, які безпосередньо працюють із жінками вразливих груп, задля вироблення толерантного ставлення та розуміння потреб таких жінок...;
- розробити та забезпечити медичних працівників жіночих консультацій, пологових будинків, педіатричних установ, амбулаторій сімейного типу інформаційними матеріалами (у т. ч. довідниками) про роботу організації та структур у регіоні, які можуть надати додаткові послуги жінкам уразливих груп;
- розробити та забезпечити медичні установи інформаційними матеріалами для пацієнток жінок уразливих груп щодо їхніх прав, зазначивши телефони місцевих гарячих ліній, куди вони могли б звернутися у разі порушення таких, а також для отримання послуг тощо...»

тивно захищати своїх колег та розповідати, що насправді це поодинокі випадки, або ж випадки, які трапляються в якихось віддалених населених пунктах нашої держави. Проте всі ми розуміємо, що життя є не лише в столиці чи великих містах, і люди хочуть жити й отримувати кваліфіковану медичну допомогу в будь-якому куточку України та незважаючи на те, в яких умовах мешкають і які мають проблеми...

НАСПРАВДІ ВСЕ ДОБРЕ

Розповідав про добрі справи медиків і заперечував слова жінок, які на собі відчували недбале ставлення медичних працівників до ВІЛ-інфікованих та неба-

жання допомагати вагітним без документів або прописки, головний акушер-гінеколог МОЗ України В'ячеслав Камінський. Так, за його словами, в пологовому будинку, де він працює, неодноразово траплялося, що жінка не могла сплатити за надані їй послуги або не мала документів, та це не завадило медикам допомогти їй. Однак на запитання журналістів, чи знають медики про так звані благодійні внески до каси медичного закладу від людини, яка потребує консультації чи допомоги і не має прописки або її документів узагалі, представник МОЗ, запинаючись, відповів, що хтось таки має платити за тих, хто не може розраховатися із закладом...

За словами виконавчого директора Міжнародного

благодіяного фонду «Українська фундація громадського здоров'я» Галини Скіпальської, для жінок вулиці або тих, що вживають наркотики, ведуть безладний спосіб життя, вагітність подекуди стає дівим стимулом, щоб змінити своє життя, покинути згубні звички.

– У такій ситуації лікар – це перша людина, хто може підтримати вагітну... Від того, як він поставиться до неї, куди спрямує, залежить доля пацієнтки та її дитини, – наголосила Галина Скіпальська й закликала лікарів до толерантності та уважного ставлення до таких жінок.

КОМЕНТАР

Лада Булах, виконавчий директор Київського відділення Всеукраїнської

мережі людей, що живуть із ВІЛ/СНІДом: «Звичайно, для жінки з ВІЛ/СНІДом, жінки, яка живе і працює на вулиці, байдуже, чи то в Києві, чи то в якомусь іншому регіоні, отримати медичну допомогу як у державних, так і комерційних медичних закладах становить величезну проблему.

Сьогодні в столиці народжують близько 300 ВІЛ-інфікованих жінок на рік і чимало з них у процесі медико-соціального супроводу стикаються з кричущими проявами стигми та дискримінації, зневажливого ставлення, приниження, відмов у медичній допомозі до пологів. Цю проблему потрібно вирішувати в двох напрямках: працювати з самими жінками, які повинні знати свої права і знаходити в собі сили їх обстоювати, а також із медичними працівниками, керівниками медичних закладів.

Ми сьогодні говоримо про тих лікарів, які в жіночих консультаціях, поліклініках – чи то районних, чи то міських – є першими, хто контактує з такими жінками, і першими, хто формує в них віру в майбутнє, майбутнє своєї дитини. Закликаю громадські організації, державні медичні установи, установи соціального спрямування підвищувати якість обслуговування таких жінок на своєму рівні, на своєму місці, змінювати ситуацію, починаючи з себе і свого ставлення».

АННА РЕПІЧ,
«ПВ»

360 тис.

ВІЛ-інфікованих

віком від 15 років і старіше проживають в Україні.

НАВЧАННЯ

СХОДИНКИ УСПІХУ В НАВЧАННІ ПРОФАКТИВУ

У Миколаєві відбувся обласний семінар-тренінг для голів районних та міських організацій профспілки.

Переконливо пролунав виступ голови міської профспілки С. Мовчан про досвід роботи організації. А голови первинок шкіл, ДНЗ презентували напрацювання з таких напрямів, як

«Створення команди однодумців», «Формування позитивного іміджу профспілкового лідера: сходинок успіху», «Використання можливостей профспілкових культурно-масових заходів у згуртуванні педагогічного колективу навчального закладу».

**СЛУЖБА ЗВ'ЯЗКІВ ІЗ
ГРОМАДСЬКІСТЮ ТА ЗМІ
МИКОЛАЇВСЬКОГО
ОБКОМУ ГАЛУЗЕВОЇ
ПРОФСПІЛКИ**

Відкрився семінар профспілковою освітньою панорамою творчих робіт спілчан Миколаєва. Форма проведення – коучинг – дозволила в короткий термін не лише максимально розкрити потенціал людини, ознайомити учасників семінару з набутим досвідом, системою роботи міського профспілки та первинки, а й отримати практичні поради, розвинути особистісні, в тому числі людські якості.

СПАРТАКІАДА

НА ОЛІМПІ – ФІЗКУЛЬТУРНИКИ АПК

4-5 червня в Тернополі відбулися змагання серед команд галузевих профспілок і трудових колективів виробничої та соціальної сфер у рамках щорічної обласної літньої спартакіади.

У поєдинках із 10 видів спорту (легкої атлетики, гирьового спорту, рукоборства, настільного тенісу, шахів, дартсу тощо) взяли участь 11 команд – представників обласних галузевих профорганізацій, які належать до фізкультурно-спортивних товариств «Україна», «Колос» і «Спартак». Усього на старті спартакіади вийшли близько 200 фізкультурників. За підсумками змагань, загальнокомандне перше місце, як і торік, здобули представники обласної організації профспілки працівників АПК (голова Орест

Кашишин), «срібло» також другий рік поспіль отримали фізкультурники обласної організації профспілки працівників освіти і науки (голова Олег Равлик), «бронзу» виборолла команда обласної організації профспілки працівників культури (голова Лариса Забігайло). Переможці і призери спартакіади в особистому заліку нагороджені грамотами і медалями, а команди – кубками, грамотами та медалями організаторів змагань.

**ПРЕС-СЛУЖБА ОБЛАДИ
ПРОФСПІЛОК**

ЮВІЛЕЙ

Нещодавно в Одесі, де 20 років тому відбувся Іустановий з'їзд профспілки машинобудівників та приладобудівників України, пройшли урочистості з цієї нагоди.

ВІДСВЯТКУВАЛИ 20-РІЧЧЯ

У заходах, крім членів Центральної ради профспілки та ревізійної комісії, взяли участь голова Федерації профспілок Одеської області В. Буратинський, керівники підприємств Одещини, Львова, Луганщини, ветерани профспілки та профспілкові активісти з різних областей України.

Урочистості відбулися під час робочих засідань Центральної ради та її президії.

У промові, присвяченій 20-річчю утворення профспілки, голова Центральної ради А. Кубраченко наголосив на своєчасності створення профспілки в

Україні, звернувши особливу увагу на атмосферу єдності, що панувала під час проведення з'їзду, досягнення профспілки із захисту прав, гарантій та економічних інтересів працівників, в яких вона була першою серед всукраїнських профспілок.

Урочиста частина засідання завершилася церемонією нагородження профспілкових працівників та активістів Почесними грамотами різних профоб'єднань, Подяками Центральної ради, Дипломами переможців премії імені В. Г. Білявського кращих голів первинних та територіальної організації за підсумками роботи в 2010 році, знаком ФПУ «За

соціальне партнерство» генерального директора державного підприємства «Луганскстандартметрологія» В. М. Шахова.

Крім того, учасники засідань Центральної ради та її президії розглянули питання про роботу Одеської обласної організації щодо розвитку соціального діалогу та залучення нових членів профспілки, про завдання виборних органів профорганізацій щодо виконання рішень VI з'їзду ФПУ, про звіт голови ЦР профспілки про свою роботу за 2010 рік і прийняли відповідні постанови.

На робочих засіданнях та під час святкової вечери учасники зібрання висловили впевненість у тому,

що рішення VI з'їзду ФПУ буде втілено в життя, незважаючи на об'єктивні і суб'єктивні негаразди. Запорукою тому є численний професійний актив.

В останній день перебування в Одесі група учасників засідання ЦР профспілки побувала на цвинтарі, де похований В. Білявський – головний натхненник та організатор утворення профспілки «Машприлад» України, аби віддати шану його високому організаційному таланту та патріотизму.

**ІВАН АРТЮХ,
ГОЛОВА ОБКОМУ
ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФСПІЛКИ
«МАШПРИЛАД»**

ПЛЕНУМ

ВТІЛЮВАТИ В ЖИТТЯ РІШЕННЯ З'ІЗДУ

Нещодавно відбувся другий пленум Міжгалузевої ради Дніпропетровського обласного об'єднання профспілок. Цього разу він був розширений – за участю не тільки членів ради, а й 200 голів первинних профорганізацій. Така численність учасників викликала важливість питання, що розглядалось, а саме обговорення завдань профспілкових організацій області, що випливають із рішень VI з'їзду ФПУ та Програми дій облпрофоб'єднання на 2011–2015 рр.

Серед найголовніших напрямів роботи в доповіді голови облпрофоб'єднання В. Дубія пролунали питання посилення впливу профспілок шляхом соціального діалогу на економічну ситуацію та забезпечення продуктивної зайнятості населення. А на цій основі – зростання рівня оплати праці та поліпшення її умов, ліквідація бідності. Учасники пленуму наголошували також на необхідності посилення єдності та організаційного зміцнення профоб'єднання, активізації всіх його ланок, особливо первинної, від якої залежить успіх справи.

**ПРЕС-ЦЕНТР ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО
ОБЛАСНОГО ОБ'ЄДНАННЯ ПРОФСПІЛОК**

ЛІТНІ КЛОПОТИ

ОРІЄНТИРИ ОЗДОРОВЛЕННЯ ДІТЕЙ

Проблеми цьогорічної оздоровчої кампанії всебічно обговорювалися на семінарі-наradі організаторів літнього оздоровлення дітей, що відбувся в конференц-залі Закарпатської обласної ради профспілок.

Минулорічну схему фінансування літньої оздоровчої кампанії – через галузеві профспілки та виконавчі дирекції Фонду соціального страхування – в області буде збережено і в наступному році. Затверджено перелік дитячих оздоровчих закладів, які цього літа прийматимуть дітей. Найголовніше, що тривалість зміни в них встановлено не менше 14 днів. Середня вартість одного ліжкодня в більшості стаціонарних дитячих оздоровчих закладів становитиме 105–110 гривень. Тому важливим питанням у фінансуванні оздоровчої кампанії є залучення коштів, крім соцстраху, з інших

джерел фінансування, насамперед від господарників, місцевих бюджетів, батьків, спонсорів тощо.

Голова облпрофради також звернувся до представників органів контролю з пропозицією практикувати цього року комплексні перевірки дитячих оздоровчих закладів з метою проведення ефективних і своєчасних заходів для усунення виявлених недоліків.

Учасникам семінару роздано методичні рекомендації та нормативні документи щодо організації оздоровлення дітей.

**СЕРГІЙ БАРАНЧИКОВ,
ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛ.**

Якби нас запитали сьогодні про найбільш притаманні йому риси характеру, відповідь була б однозначною: цілісність натури, тверді ідейні переконання, постійна готовність допомагати іншим. І, звичайно ж, незборима сила волі, невичерпна енергія та небайдужість до всього, що відбувається навколо. Саме таким є Михайло Селіхов – ветеран комсомолу, профспілок і соціального страхування. 20 червня 2011 року Михайлу Ігнатовичу виповнюється 75 років.

СИЛА КУЄТЬСЯ В БОРОТЬБІ

ДУЖИ НЕ ГНУТЬСЯ

Народився в мальовничому селі Перша Старовіровка, що в Нововодолазькому районі на Харківщині, в багатодітній сім'ї. Батько загинув на фронті, а після воєнних труднощів змусили юнака дбати про шматок хліба. Після закінчення семірички, коли йому ледь виповнилось 14 років, пішов учнем фабрично-заводського навчання на Будицький фаянсовий завод, одночасно здобуваючи освіту в вечірній школі. Прохідна фаянсового заводу стала для нього рідною і, як співається в пісні, вона «в люди вивела його».

Саме там, на фаянсовому, трапилася біда, про яку він не може розповідати без хвилювання. Через нещасний випадок на виробництві Михайло Ігнатович був тяжко травмований із повним паралічем рук і ніг, півроку пролежав прикутим до ліжка в Харківському інституті травматології. Доля розпорядилася так, що його поклали в ту саму палату, де свого часу лікувався письменник Микола Островський. І доглядала його та сама нянечка (вже в літах), яка виходжувала свого часу легендарного Павку Корчагіна. «При цьому, – згадує Михайло Ігнатович, – нерідко промовляла: «Терпи, дороженький, Коли Островському було багато важче...». Коли Михайло ставало легше, його підводили до вікна. Він дивився на заклопотаних людей і найпершим, фанатичним бажанням було одужати, щоб улетіти в той живий потік, бути повноцінною людиною...»

Надзвичайна сила волі, фізичні вправи, які він з ентузіазмом виконує і сьогодні, зробили свою справу. Вийшов, як кажуть, «кусім лихам на зло», а девізом

його життя з того часу стали слова поета: «Сила кується в боротьбі, дужі не гнуться, гнуться слабі».

Коли ж отримав перемогу над собою і став до верстата на заводі, зрозумів, що життя продовжується. А неабиякі природні організаторські здібності, вміння працювати з людьми сприяли обранню його молодіжним лідером – очолив спочатку заводську, а згодом і районну комсомольську організації. Без відриву від виробництва закінчив історичний факультет Харківського університету.

Здібного й активного юнака не могли не помітити «нагорі». І ось він уже на керівних посадах в комсомольських органах Харкова й області, в 1965 році отримав посаду відповідально організатора, а згодом завідувача відділу ЦК комсомолу України.

НА ЧОЛІ «ОСТРІВЦЯ НАДІЙ»

Був період у нашій історії, коли доброю традицією стало направляти в профспілкові органи, безпосередньо в середовище трудящих, найбільш підготовлених, перевірених життєвим досвідом, ініціативних комсомольських працівників. Цю традицію започаткували секретарі ЦК ЛКСМУ – Л. К. Шендрик і О. В. Єфіменко.

Продовжив починання старших товаришів і Михайло Селіхов, коли на початку 70-х років минулого століття на запрошення тодішнього лідера профспілок В. О. Сологуба очолив загальний відділ Укрпрофради, а з 1986-го на 15 років доля пов'язала його з державним соціальним страхуванням, що було у віданні профспілок.

Слід зазначити, що то були непрості часи в житті нашого суспільства, коли внаслідок так званої горбачовської «перебудови» почалися кардинальні зміни (часто невинуваті) в багатьох ділянках економіки й управлінні нею. Це значною мірою позначилося і на роботі соцстраху, його керівних органів, оскільки економіка переходила в ринкове русло.

Перебуваючи в постійному напруженні, зберігаючи головні принципи солідарності та справедливості, керівництво правління і виконавчої дирекції вдалося зберегти і цілісність фонду, який весь час залишався бездотаційним.

Суворою випробуванням для профспілок і працівників соціального страхування стала чорнобильська катастрофа. І тут, як і колись у молоді роки, Михайло Ігнатович опинився серед тих, хто першим побував на ЧАЕС, серед організаторів нелегкої та небезпечної ліквідаційної роботи. А потім були ще не менш гарячі точки, які соцстрах і його керівництво не могли залишити поза увагою. Це й аварія на очисних спорудах Харкова, і повінь у Закарпатті, й аварії на шахтах Донбасу, і постраждали від алопатії діти в Чернівцях...

Фонд соціального страхування тоді дійсно був «острівцем надії» для знедолених людей, які потрапили в біду, залишилися один на один зі стихією.

Із 2001 року, після реорганізації Фонду соціального страхування, перейшов на роботу до Київського представництва ЦК профспілки робітників металургійної та гірничодобувної промисловості, де працював аж до виходу на заслужений відпочинок, якщо цей термін можна застосувати до ветерана.

“ Усе, що я робив у житті, робив по совісті...”

лія Олексійовича, був ініціатором увічнення його світлої пам'яті: встановлення меморіальної дошки на будинку, де мешкав лідер профспілок, створення і презентації його книги «Будинок на майдані Незалежності». А на пам'ятнику, до встановлення якого доклав зусиль Михайло Селіхов, виکارбувані слова: «Його серце віддане людям».

«МІСТОК» МІЖ ФПУ І ВЕТЕРАНАМИ

Із кожним роком оновлювався керівний склад у профспілках республіки. Зростала кількість тих, хто відійшов від активної діяльності. І тут Михайло Ігнатович за власною ініціативою став зв'язкою ланкою, свого роду місточком між ФПУ і ветеранами профспілковцями. Постійно підтримував і підтримує зв'язок із колишніми керівниками регіональних та галузевих органів профспі-

лок: В. І. Сиволюб, В. Д. Арбузовим, В. М. Ткаченком, В. Ю. Мельниковим, В. В. Горбуновим та багатьма іншими ветеранами соцстраху і курортної системи. Опікується родинами тих профспілковців, соцстрахівців, курортників, яких уже немає серед нас: В. О. Сологуба, О. В. Єфіменка, В. В. Кулика, М. І. Шевеля, А. С. Пожидаєва, П. П. Комарчука, Г. В. Матвієнка, Б. І. Аксінтійчука, В. М. Мешкова, М. Ю. Черних, С. А. Іванова, Ф. С. Сдержикова та інших.

Займаючи найактивнішу позицію в усіх процесах суспільного життя, він успішно працює над створенням асоціації молодіжного руху в Україні, ініціює видання книг на профспілкову і соцстрахівську тематику, бере активну участь у громадських заходах, які проводять профспілки. Його всюди запрошують, усюди він бажаний гість.

...От і сьогодні щойно повернувся з рідного села, де займався організацією святкування 110-річчя школи, яку закінчив 60 років тому, звідки пішов у велике життя. А тут іще одна радість – Валентина Семєнівна Шевченко, за його організаційної підтримки, щойно завершила роботу над фільмом про жінок Чорнобиля. І так щодня...

За багаторічну плідну працю, активну громадську діяльність Михайло Ігнатович Селіхов нагороджений орденом «Знак Пошани», має низку найвищих комсомольських, профспілкових нагород. Йому присвоєно звання «Заслужений працівник профспілок України», і в номінації видатних людей Харківщини одне з почесних місць належить саме йому.

Коли Михайло Ігнатовича запитують, чи задоволений він своїм життям, відповідає: «Так, усе, що робив у житті, робив по совісті. Маю вісім онуків, якими пишаюся, і багато друзів у всіх куточках України. І якщо не оті негаразди та безлад, в якому опинилася наша держава, можна було б сказати, що я щасливий».

...Згадуючи своє героїчне минуле, він живе планами на майбутнє. Адже стільки ще треба встигнути зробити в цьому прекрасному і неспокійному світі.

**МИКОЛА КОЗАК,
ВЕТЕРАН ПРОФСПІЛОК,
ЖУРНАЛІСТ**

**МИКОЛА КРАВЧУК,
ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРАЦІВНИК
ПРОФСПІЛОК І СОЦІАЛЬНОЇ
СФЕРИ ІНТЕРЕСІВ**

ФОТО З СІМЕЙНОГО АЛЬБОМУ

М. І. Селіхов – ветеран профспілок і соціального страхування. Травень 2006 року

Михайло Ігнатович з дружиною Еммою Іванівною та синами Ігорем і Вадимом

Конгрес ФПУ, 27 січня 1997 року

МЕЦЕНАТСТВО

ВЕЧІРНІЙ ДЗВІН...

На території Софійського собору (а не на дзвіниці) встановлено єдину в Україні композицію з 50 дзвонів, так званий карильйон.

Подібний інструмент, який щогодини тишить киян передзвоном у кілька нот, – на дзвіниці Михайлівського Золотоверхого собору. Але він стаціонарний, подібних у світі є чимало. Той же, що на території Святої Софії, рідкісний, бо – пересувний, і його можна хоч коли передислокувати на майдан або навіть у концертний зал. Таких карильйонів відомо лише 15. Молодочки дзвонів запускаються за допомогою автоматики, однак можна грати і вручну, через клавіатуру. Поява дивовижного інструмента в Києві, як повідомляє сайт rk.kiev.ua, – заслуга і втілена мрія братів Сергія та Леоніда Ботвинків, які близько 10 років збирали гроші на свої дзвони. Від-

ливали в Голландії, на заводі «Петіт&Фрітцен», про що свідчить відповідне тавро на зворотному боці. Загальна вага всіх 50 дзвонів – дві з половиною тонни. Кожен точно настроєно на певну ноту, як-от клавіші роялю. Октав лише чотири, зате є й основний тон, і півтони. 2 червня відбувся перший дзвонний концерт на племі, який зібрав десятки меломанів, у тому числі – матерів з немовлятами, і крихітки-слухачі на диво одноставно вимовчали весь час, поки лунали дійсно божественні звуки. Наступного року брати планують створити механічну клавіатуру, тоді можна буде запрошувати майстрів-виконавців.

ПРОБЛЕМА

Так, при вході грає оркестр і можна показати дитину на поні. Погрожі днини – поспілкуватися з молодими, і з досвідченими ветеринарами, розпитати про все, що цікавить. Але тварини за ґратами – сумні. Доля цього культурного закладу чи не з перших днів незалежності хвилює людей порядних і небайдужих: кияни добре знали, що звірів недогдуюють, недоліковують, неналежно утримують. Коли одночасно обвалилися закони, правила та відповідальність, виявилось, що за всієї незалежності в нас у великому дефіциті совість. І, звичайно, це особливо болісно вдарило по тих живих істотах, які мимоволі є повністю залежними...

Виявляється, головний архітектор Києва Сергій Целовальник нещодавно заявив, що Київський зоопарк було б ідеально розмістити на території Національного комплексу «Експоцентр України» (ВДНГ). Мовляв, там багато землі, чудова природа, є всі умови для створення водних резервуарів. Звучить прекасно, але як це здійснити на практиці, адже зоопарк у папірець не загорнеш. Скільки знадобиться зусиль, грошей? Та, мабуть, для когось ідея переселення важливіша за «технічні деталі».

КИЇВСЬКИЙ ЗООПАРК
ЯК «НЕПОЛІТИЧНА» СПРАВА

Виявляється, головний архітектор Києва Сергій Целовальник нещодавно заявив, що Київський зоопарк було б ідеально розмістити на території Національного комплексу «Експоцентр України» (ВДНГ). Мовляв, там багато землі, чудова природа, є всі умови для створення водних резервуарів. Звучить прекасно, але як це здійснити на практиці, адже зоопарк у папірець не загорнеш. Скільки знадобиться зусиль, грошей? Та, мабуть, для когось ідея переселення важливіша за «технічні деталі».

ТАКЕ КІНО

ЦЕ БУЛА ЇХНЯ
ВІЙНА

У Києві почалися зйомки художнього фільму «Матч смерті».

Цю яскраву й трагічну сторінку історії добре знає середнє і старше покоління. В окупованому Києві в серпні 1942 року німці зібрали наших футболістів, які опинилися тут волею долі, і наказали грати матч із німецькою командою (Flakelf). Під загрозою смерті їм веліли програти, але радянські спортсмени – фактично 11 приречених – розуміли: ось вона, їхня війна та їхнє поле бою. Рахунок у матчі був для німців розгромним. А герої цього двобою – розстріляно. У такому ключі й збирається знімати режисер-постановник Андрій Малюков, про що й повідомив на прес-конференції в УНІАН. Зйомки спільно проводимуть російська кінокомпанія «Режун-сінема» та українська продакшн-студія «Пронто-фільм», досвід співробітництва вони вже мають. Головні ролі зіграють Сергій Безруков та Єлизавета Боярська. У фільмі зайняті також Остап Ступка, Олександр Кобзар та інші.

На жаль, цілком суголосно з «класикою жанру» (щойно хтось починає щось робити, на нього накидаються ті, хто нічого не робить), цей проект не лишив байдуками деяких журналістів, а з ними й істориків, які тут же почали копірситися в історичних деталях, запевняючи, що стосовно матчу смерті багато плутанини, перекурені і неточностей. І головне: навіщо нам російський погляд на українську історію, ми, мовляв, і самі з вусами. Але чим поганим шляхетний і, поза сумнівом, патріотично-виховного характеру задум? І зрештою: що ми самі представили світу такого кінематографічно величного, солідного й незабутного за 20 років? У тім-то й річ.

Наскільки пригаду, колишній директор зоопарку Світлана Берзіна була активісткою Партії зелених, проте вміло керувати серйозною установою виявилось набагато важче. Принаймні ТБ розповідало, що люди при ній «пацками» звільнялися, а тварини гинули. УНІАН згадує поголос про невіпадковість цього мору: територію зашичили для наступного вигідного використання. Ще б пак, такий ласий шматок у центрі міста! Приміром, директор Київського еколого-культурного центру В. Борецько каже, що переселення зоопарку обговорювалося ще 2007 року: тоді – під Вишгород. І називає три причини такої метушні. Головне – приборкати тварин і здати під забудову 30 га в центрі міста. Крім того, є люди, що вчинили розстрати на сотні мільйонів гривень (за цінами 90-х років), виділених на облаштування тварин, які цього так і не дочекалися. Нікого не покарано, а перенесеш звіринець – узагалі кінці у воду. Нарешті, зоопарк робить бізнес на тваринах, тобто продає їх. Тож при переведенні закладу до іншого району хтось із «підопічних» таки доїде до місця

призначення, а хтось потрапить на Куренівку чи в зоомагазин. Наприкінці жовтня 2010-го зоопарк очолив Олександр Толстоухов. І якраз він заявив журналістам, що не має інформації про переселення зоопарку. Більше того, за його словами, О. Попов у присутності голів адміністрації та начальників управління сказав, що перебуватиме зоопарк та облаштуватиме його саме на цій території. О. Толстоухов, за освітою ветеринар, сповнений чудових планів і намірів: рекон-

струювати словник, ведмежатник, жигло для мавп. І справді, багато вже зробить. Крім того, тварин почали краще годувати. Тобто виділені на зоопарк гроші все ж освоюються. А взагалі можна лише уявити собі, які шалені пристрасі вирували (й вирують) навколо такого звичного для киян і гостей міста затишного парку з багатьма «червонокнижними» видами. Але об'єктивно ціла низка факторів: резонансні смерті тварин (бізон, ведмідь, амурський тигр, слон, біла верблюдя-

Зоопарк перебуває в такому стані, що вже перестав бути зоопарком, це концтабір. Коли я дивлюся у вічі цим тваринам, мені соромно називатися людиною. Тамара Тарнавська, президент організації із захисту тварин SOS

ПОВЕРНУТИ ДОБРЕ ІМ'Я

Європейська громадськість настільки обурена безладом у Київському зоопарку, що 2007 року його було виключено з Європейської асоціації зоопарків та акваріумів (EAZA), і нині нове керівництво прагне поновити втрачене членство. Та за правилами, повторно можна подавати відповідні документи лише через 5 років. Колишній заступник директора, член ініціативної групи порятунку Київського зоопарку Кирило Тарантін переконаний: в асоціації необхідно поновитися, але можливим це стане лише тоді, коли зоопарк буде приведено в належний стан: «Принаймні чисті вольєри, чисті тварини тощо». Але цього замало, потрібна також розроблена програма розведення та утримання тих видів тварин, що зникають. Врешті-решт, вважає К. Тарантін, ми повинні довести Європі, що поновлення зоопарків – це не політичне питання.

ця, зебра, броненосець, великі пернаті, кінь Пржевальського) та «зникнення» багатьох особин – призвело до того, що світова спільнота визнала наш зоопарк одним із найгірших, а колишній директор С. Берзіна потрапила до топ-5 найгірших керівників звіринців у світі в рейтингу «Директорів цих зоопарків слід посадити до в'язниць». Тож виходить, що в нинішнього керівництва міського звіринцю просто немає іншого виходу, ніж реально та зримо розвинути Київський зоопарк, повертаючи йому втрачене добре ім'я.

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА ТЕТЯНА МОРГУН, «ПВ»

ЛЕГКА АТЛЕТИКА

**ЗА «ЗОЛОТОМ» –
«СРІБЛО»**

Перший же день п'ятого етапу легкоатлетичної серії «Діамантова Ліга», що проходить у столиці Норвегії – Осло, приніс одразу дві медалі до скарбнички української збірної. «Сріблом» поповнили колекції власних нагород Ольга Саладуха в потрібному стрибку й Олеся Повх у бігу на 100 метрів.

Ольга Саладуха лише в останній спробі поступилася чемпіонкою світу Яргеліс Савіньє (Куба). Представниця Острова Свободи, підкоривши рубіж 14,81 м, на 10 см покращила результат українки. А от у забігу на стометрівці на призові місця претендували відразу дві українки – Марія Ре-

мень та Олеся Повх. Олеся навіть лідувала на лівій частці дистанції, але буквально на фінішній стрічці пропустила вперед болгарку Івет Лалову, яка й стала чемпіонкою (11,01 с). Відтак у підсумковому протоколі Олеся була другою (11,14 с), а Марія посіла четверте місце (11,18 с).

СТРІЛЬБА З ЛУКА

У ПРИЗОВІЙ ТРІЙЦІ

Черговий етап Кубка світу зі стрільби з лука приймала турецька Анталія.

В індивідуальному турнірі з класичного лука бронзову нагороду здобув наш співвітчизник, бронзовий призер Олімпіади–2004 Дмитро Грачов. Переможцем в турнірі святкував Бреді Еллісон (США), «срібло» отримав

Чжин Хік із Південної Кореї. А от наша жіноча команда в складі Вікторії Коваль, Ніни Мільченко та Лідії Січенкової зупинилася за крок від нагороди: українки в боротьбі за «бронзу» поступилися збірній Індії.

ДЗЮДО

УРОЖАЙНІ ЕТАПИ

Минулого вікенду в Таллінні (Естонія) та Лісабоні (Португалія) відбулися етапи Кубка світу з дзюдо.

Найпотужніший десант наших дзюдоїстів «висадився» в Прибалтиці – в Таллінні наша збірна була представлена борцями всіх вагових категорій, крім понад 100 кг. Як результат, наші співвітчизники повертаються додому із «золотом», двома бронзовими нагородами і підсумковим четвертим загальнокомандним місцем. Найвища сходинка п'єдесталу пошани в активі лідера олімпійської кваліфікації, призера Кубка світу та турнірів Гран-прі Вячеслава Денисова (100 кг). «Бронзу» вибороли

Артем Блошенко (100 кг) та Сергій Дребот (66 кг). У Лісабоні Україну представляли лише три борчині, але на Піренейському півострові наші дівчата здобули дві нагороди – «срібло» отримала Наталія Смаль (до 70 кг), а «бронзою» поповнила колекції власних нагород Ірина Кіндзерська (понад 78 кг). Наразі члени збірної України з дзюдо вже готуються до Кубка Європи, який приймає Словенія. Там же проходить і короткий тренувальний збір.

БАСКЕТБОЛ

Київський «Будівельник» уперше з 1997 року став чемпіоном України. У серії плей-оф поточного чемпіонату киянам для підсумкового тріумфу знадобилося провести усі сім відведених для виявлення кращої команди країни матчів. А опонентами «Будки» були переможці регулярного чемпіонату – баскетболісти «Донецька».

ТРІУМФАЛЬНИЙ «СОМЕ ВАСК» КИЯН

Задовго до завершення регулярної першості спеціалісти розглядали «Будівельник» і «Донецьк» як головних претендентів на чемпіонство. Тож обидва колективи виправдали сподівання своїх прихильників – до фінішу «регулярки» підійшли з ідентичними показниками у графах «перемоги» і «поразок». І волею долі в останній ігровий день ці команди в особистому протистоянні вирішували, кому у плей-оф випаде магія переваги свого майданчика. Тоді, в останньому матчі першості, підопічні Саші Обрадовича здобули перемогу 92:84, і «Донецьк» уперше став переможцем регулярного

чемпіонату. А відтак і впродовж усієї серії матчів «на виліт» донецьчани здобули право вирішальні зустрічі проводити вдома. Утім уперше грати серію з усіх відведених регламентом матчів «Будівельнику» і «Донецьку» випало саме у фіналі, коли командам довелося упродовж семи матчів визначити чемпіона України 2011 року. Обмінюючись перемогами у стартових матчах у Донецьку, згодом у Києві команди знову поділили очки. П'ятий матч серії у столиці Донбасу наблизив господарів майданчика на відстань лише однієї перемоги до омріяного чемпіонства, але у шостому поєдинку кияни буквально «на зубах» вирвали

перемогу. Зрештою, уболівальники киян не пробачили б підопічним Хосе Беррокаля, якби ті віддали «золото» своїм головним конкурентам у День Києва! Отже, долю чемпіонства довелося з'ясувати у заключному матчі серії. Попри те, що попервах у вирішальному поєдинку вперед повели гості (9:2), до першої перерви господарі майданчика відновили рівновагу – 20:20. Натомість у другій десятихвилинці підопічні Саші Обрадовича вже створили непоганій заділ для перемоги (+9), який до закінчення третьої чверті кияни дещо підкоротили – на останню перерву команди пішли за рахунку 55:50 на користь господарів майданчика.

Перша половина четвертої десятихвилинки пройшла так само у напруженій боротьбі, допоки кияни не взналися надолужувати згаяне. Спершу Спенсер двома послідовними атаками шкортів відставання до мінімуму (59:60). Він же й вивів «будівельників» уперед, але Едвардс у господарів поля відповів влучною «двійкою». Після серії обопільних помилок «розмочив» рахунок киянин Морлі з лінії штрафних, натомість Васильєвич у тричотковій спробі схибив. Додавання Агафонов після невдалої спроби того ж таки Морлі закріпило перевагу гостей (65:62), тож Обрадовіч узав тайм-аут. Але тренерський задум, яким би він не був, донецьчани не спромоглися втілити у життя, натомість змущені були фолити на Спенсері. «Будівельник» обидва «пенальті» холоднокрівно реалізував – 67:62 за 17 секунд до сирени! Спроба Обрадовича виправити ситуацію за допомогою ще одного тайм-ауту своєї мети знову не досягла – Агафонов майстерно блокував кидок Хукіча, а Забірченко в останній атаці поставив вирішальну крапку. Тож у підсумку – 69:62 на користь киян, і «Будівельник» після 14-річної перерви здобуває 7-й титул чемпіона країни.

УСІ МАТЧІ ФІНАЛУ

- «Донецьк» – «Будівельник» – 63:88
- «Донецьк» – «Будівельник» – 72:53
- «Будівельник» – «Донецьк» – 77:81
- «Будівельник» – «Донецьк» – 76:66
- «Донецьк» – «Будівельник» – 88:74
- «Будівельник» – «Донецьк» – 61:59
- «Донецьк» – «Будівельник» – 62:69

ТИТУЛ ЗДОБУЛИ «БРОДЯГИ»

Цього тижня за океаном фінішував розіграш «Чемпіонату світу з баскетболу», як «скромно» величають першість Національної баскетбольної асоціації в Північній Америці. Баскетболісти «Даллас Маверікс», здолавши в серії із шести матчів «Маямі Хіт», уперше в своїй історії здобули титул найсильнішої клубної команди світу.

Напередодні старту згорічаної першості менеджмент команди з Флориди спромігся об'єднати під клубним прапором трійку топ-зірок американського баскетболу – до Двейна Уейда приєднались Леброн Джеймс і Кріс Бosh. Натомість у вирішальній битві за «Золоту корзину» їм протистояли «підстаркувати» Дірк Ноуїці, Джейсон Террі, Шон Меріон і Джейсон Кідд.

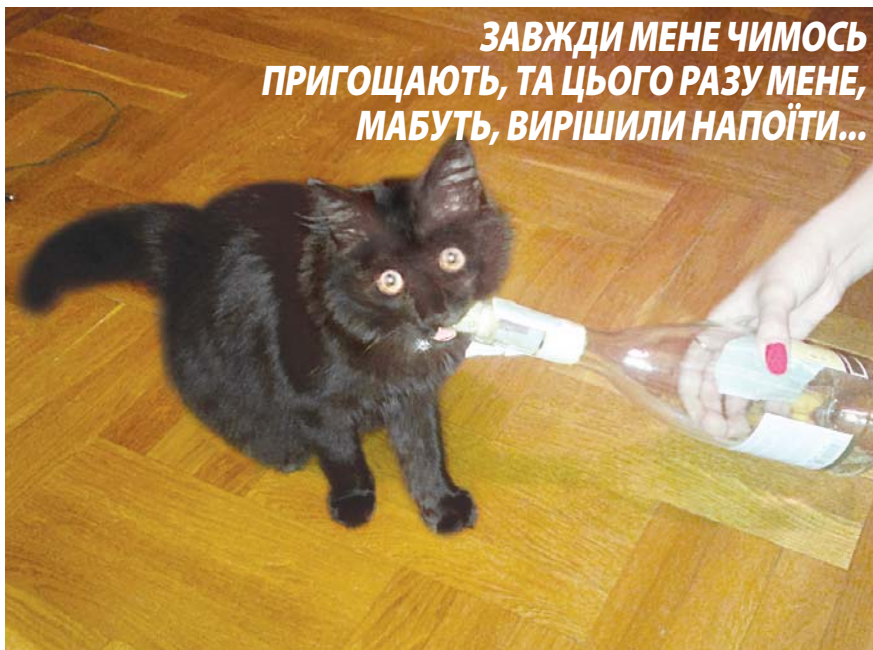
Але історія вкотре довела, що «майстерність із роками не проп'єш!» У першій грі «Хіт» вдома переіграв своїх опонентів 92:84 і мав усі шанси здобути й другу перемогу в Маямі, однак наприкінці гри гостям вдалося врятуватися – 95:93. Першу домашню гру «Даллас», навпаки, програв з мінімальним рахунком (86:88), натомість реабілітувався в наступній – 86:83. Остан-

ній матч у Техасі закінчився вже незаперечною перевагою «бродяг» (112:103). А перший матч після повернення до Маямі виявився й останнім. Техасці знову не залишили шансів гравцям «Хіт» – 105:95. І таким чином не просто здобули перший «Золотий кошук» в історії клубу, а й реваншувалися за «Хіт» за поразку від них у фіналі 5 років тому.

А головна зірка «Далласу», ветеран клубу Дірк Ноуїці, який впродовж фінальних ігор навіть хворим виходив на паркет, цілком заслужено крім чемпіонського пресня отримав ще й звання найціннішого гравця фінальної серії.

СТОРИНКУ ПІДГОТУВАВ
ВОЛОДИМИР ПОЛТАЄВ,
СПЕЦІАЛЬНО ДЛЯ «ПВ»

ЗАВЖДИ МЕНЕ ЧИМОСЬ
ПРИГОЩАЮТЬ, ТА ЦЬОГО РАЗУ МЕНЕ,
МАБУТЬ, ВИРІШИЛИ НАПОЇТИ...

Фото Віктора Кириченко, м. Вишневе

У вас є комічні фотографії? Вигадайте до них цікаві коментарі та надішліть на адресу: «Профспілкові вісті», вул. Ш. Руставелі, 39-41, м. Київ, 01033 або profvisti@ukr.net. Найкраще фото буде розміщене у наступному номері газети.

ГОРОСКОП

20-26 ЧЕРВНЯ

- ОВЕН (21.03-20.04) Цього тижня можна повністю розслабитися, забути про справи та запланувати гарну поїзду. Відвідайте розважальні заходи, сходите у гості. Будьте романтиком, творчо підійдіть до організації вашого дозвілля.
- ТЕЛЕЦЬ (21.04-21.05) Цього тижня намагайтеся оточити себе лише приємним спілкуванням. Підтримуйте стосунки лише з тими, з ким вам комфортно. Спостереження краси збагатять вас емоційно, покращать настрої.
- БЛІЗНЮКИ (22.05-21.06) Ви зможете вибудувати гармонійні стосунки з оточуючими вас людьми. Гарний час для вирішення особистих питань, проведення будь-яких урочистих заходів, відпочинку й пікніка.
- РАК (22.06-23.07) Цього тижня добре обговорювати будь-які сімейні питання, тому що легше досягти компромісу. Якщо вам захочеться облагородити будь-який куточок власної квартири або дачі, це буде великим плюсом і дасть вихід вашому натхненню.
- ЛЕВ (24.07-23.08) Ваші ввічливість, чемність і дипломатичність не залишаться поміченими. Ви почуєте багато приємних слів на свою адресу, може вирішиться питання, пов'язане з кар'єрою.
- ДІВА (24.08-23.09) Можна попрацювати, якщо є бажання, але тільки до середини тижня. Решту часу краще присвятити приємнішим і цікавішим заняттям. Почайте,
- ПОВІДІТЬСЯ ЩОСЬ НАДІХАЮЧЕ, СХОДІТЬ У КІНО, ТЕАТР АБО ВІДАЙДАЙТЕ ЦІКАВУ ВИСТАВКУ.
- ТЕРЕЗИ (24.09-23.10) Гарний час для приємних поїздок, романтичного уїк-енду, великих подорожей. На вас чекають нові знайомства. Відпочинок піде вам на користь.
- СКОРПІОН (24.10-22.11) До кінця тижня може вдало вирішитися давня фінансова проблема. Ви можете несподівано дістати допомогу від свого партнера (у тому числі фінансову) – це допоможе вам надалі розв'язати свою справу.
- СТРІЛЕЦЬ (23.11-21.12) Усе вдаватиметься досить легко. Близькі й колеги йтимуть назустріч вашим проханням і побажанням. Особливе задоволення принесуть зустрічі з друзями та спільний відпочинок.
- КОЗЕРІГ (22.12-20.01) Виявляйте ініціативу в роботі і не будьте зарозумілими з колегами. Зберігайте особисті успіхи в таємниці від друзів.
- ВОДОЛІЙ (21.01-19.02) Сприятливий період для закордонних поїздок, відпочинку в колі коханих і дітей. Позитивні емоції підуть вам на користь.
- РИБИ (20.02-20.03) Щоб ви не запланували зробити, ваші близькі вас у цьому підтримають. Будь-які творчі задуми матимуть успіх.

Відповіді на сканворд, надруковані у № 23

Table with crossword puzzle grid and answers.

Правила відповіді «пошукач».

СКАНВОРД

ВПИШИТЬ СЛОВО

Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, вирікте сканворд по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», вул. Ш. Руставелі, 39-41, м. Київ, 01033 або надішліть відповідь електронною поштою: profvisti@ukr.net. Усіх, хто правильно розгадає сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – піврічна безкоштовна передплата на газету «Профспілкові вісті».

Вітаємо Мирона Кулинич з м. Тернополя, який першим правильно розгадав сканворд у № 23.

Large crossword puzzle grid with various words filled in and a photo of a man.

ПЕРЕДПЛАТА

УВАГА! ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА НА 2011 РІК

ПЕРЕДПЛАТНІ ІНДЕКСИ ТА ВАРТІСТЬ ВИДАНЬ ПІДТРИМУЄ «ПРОІНФОРМ» ФПУ НА РІК

22152 ГАЗЕТА «ПРОФСПІЛКОВІ ВІСТІ» – 148,44 грн.

22909 ЖУРНАЛ «БІБЛІОТЕЧКА ГОЛОВИ ПРОФСПІЛКОВОГО КОМІТЕТУ» – 65,64 грн.

ПЕРЕДПЛАТА НЕ ЗАКІНЧУЄТЬСЯ НИКОЛИ!

КОНКУРС

ВАШІ ЗА НАШУ ПОМИЛКУ

Після виходу в світ минулого, 23-го, номера з конкурсом «Ваші сто гривень – за нашу помилку» переможцем став Мирон Кулинич з Тернополя, який надіслав правильну відповідь.

За знайдено у № 23 помилку в словах «у більшості країн» (правильно – «у більшості країн») на стор. 9 переможець отримує сто гривень.

Одержати виграні сто гривень шановний дописувач може в редакції (або треба повідомити номер рахунка, на який ми перекажемо виграв). Для цього необхідно звернутися до редакції та пред'явити передплатну квитанцію на газету «Профспілкові вісті» на поточний рік, адже наш конкурс організований для передплатників газети.

Пропонуємо і в цьому номері знайти помилку та надіслати відповіді електронною поштою profvisti@ukr.net або листом, вказавши при цьому домашню адресу та поштовий індекс, на адресу: «Профспілкові вісті», вул. Шота Руставелі, 39-41, м. Київ, 01033. Хто зробить це правильно та швидше за всіх, одержить сто гривень.

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА МАРΙΑННА ЛІЦЕНКО